

T.C.
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSLİĞİ ANABİLİM DALI

AYDIN-KUŞADASI BÖLGESİNDE KÜÇÜK ÖLÇEKLİ
BALIKÇILIĞIN DURUMU

YÜKSEK LİSANS TEZİ

NIHAN TELLİ ÇEKMEZ

HAZİRAN 2019
MUĞLA

**T.C.
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSLİĞİ ANABİLİM DALI

**AYDIN-KUŞADASI BÖLGESİNDE KÜÇÜK ÖLÇEKLİ
BALIKÇILIĞIN DURUMU**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

NIHAN TELLİ ÇEKMEZ

HAZİRAN 2019

MUĞLA

MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
Fen Bilimleri Enstitüsü

TEZ ONAYI

NIHAN TELLİ ÇEKMEZ tarafından hazırlanan **AYDIN-KUŞADASI BÖLGESİNDE KÜÇÜK ÖLÇEKLİ BALIKÇILIĞIN DURUMU** başlıklı tezinin, 17/06/2019 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Su Ürünleri Anabilim Dalı'nda yüksek lisans derecesi için gerekli şartları sağladığı oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

TEZ SINAV JURİSİ

Doç. Dr. Ozan SOYKAN (Jüri Başkanı)

Fen Bilimleri Enstitüsü,
Su Ürünleri Avlama Teknolojisi Anabilim Dalı,
Ege Üniversitesi, İzmir

İmza:

Dr. Öğ. Üy. Anıl GÜLŞAHİN (Danışman)**

Fen Bilimleri Enstitüsü,
Su Ürünleri Mühendisliği Anabilim Dalı,
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla

İmza:

Doç. Dr. Gökçen BİLGE (Üye)

Fen Bilimleri Enstitüsü,
Su Ürünleri Mühendisliği Anabilim Dalı,
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla

İmza:

ANA BİLİM DALI BAŞKANLIĞI ONAYI

Prof. Dr. Celal ATEŞ

Fen Bilimleri Enstitüsü,
Su Ürünleri Mühendisliği Ana Bilim Dalı Başkanı,
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla

İmza:

Dr. Öğ. Üy. Anıl GÜLŞAHİN

Danışman, Fen Bilimleri Enstitüsü,
Su Ürünleri Mühendisliği Anabilim Dalı,
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla

İmza:

Savunma Tarihi: 17/06/2019

*Jüri Başkanının ismi birinci sırada verilecektir

**Danışmanın ismi ikinci sırada verilecektir

Tez çalışmalarım sırasında elde ettiğim ve sunduğum tüm sonuç, doküman, bilgi ve belgelerin tarafımdan bizzat ve bu tez çalışması kapsamında elde edildiğini; akademik ve bilimsel etik kurallarına uygun olduğunu beyan ederim. Ayrıca, akademik ve bilimsel etik kuralları gereği bu tez çalışması sırasında elde edilmemiş başkalarına ait tüm orijinal bilgi ve sonuçlara atıf yapıldığını da beyan ederim.

Nihan TELLİ ÇEKMEZ

17/06/2019

ÖZET

AYDIN-KUŞADASI BÖLGESİNDE KÜÇÜK ÖLÇEKLİ BALIKÇILIĞIN DURUMU

Nihan TELLİ ÇEKMEZ

Yüksek Lisans Tezi

Fen Bilimleri Enstitüsü

Su Ürünleri Mühendisliği Anabilim Dalı

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Anıl GÜLŞAHİN

Haziran 2019, 62 sayfa

Bu araştırmada, Ege Denizi kıyısında bulunan Kuşadası balıkçılığı, balıkçıların genel sorunları, örgütlenme yapıları, balıkçılık faaliyetlerinin durumu, sürdürülebilirliği ve kooperatif üyesi balıkçıların sosyo-ekonomik yapısı incelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın materyalini Kuşadası'nda ikamet eden ve su ürünleri kooperatifine üye olan balıkçılar oluşturmaktadır. Bu amaçla proje kapsamında yapılan kapalı ve açık uçlu anket çalışması Kuşadası bölgesine 2014-2017 yılları arasında Egeport ve Güzelçamlı Su Ürünleri kooperatifine üye olan balıkçılara uygulanmıştır.

Anketlerden elde edilen veriler incelenmiş, araştırma yapılan bölgedeki balıkçıların sosyo-ekonomik durumu, balıkçılıkla ilgili sorunlar ve bu sorunların çözülmesi için yardımcı olacak tavsiyeler belirtilmiştir.

Elde edilen sonuçlara göre Kuşadası'nda sadece balıkçılıkla uğraşan kişi sayısının oldukça az olduğu, balıkçı teknelerinin %55'inin 8m'den küçük olduğu ve genelde kıyı balıkçılığı yapıldığı, üretim miktarlarının ve değerlerinin yıllara göre önemli değişim gösterdiği, balıkçılarımızın önemli bir kısmını sosyal güvencesinin olmadığı belirlenmiştir.

Kuşadası balıkçılarının %80'ninin 10 yıldan fazladır bu işte çalıştıkları, balıkçılığa yeni başlayanların %20 oranında bulunduğu ve balıkçılarımızın %42'sinin ilkökul mezunu olduğu, tekne tiplerinin ise tamamını motorlu teknelerin oluşturduğu belirtilmiştir.

Başka bölgelerden gelen balıkçılar ile yasak ve kaçak avlanmaların çokluğu, yoğun yapılan amatör balıkçılık faaliyetleri yüzünden yöre halkının zarar gördüğü ve Kuşadası'ndaki balıkçılık faaliyetlerinin şu anki haliyle sürdürülebilir durumda olmadığı, sonuç olarak incelenen bölgede kooperatif ve balıkçıların yeteri kadar kayıt tutmadıkları, yapılan görüşmelere göre balıkçılık

organizasyonlarının yetersizliği, aşırı avcılığa karşı sessiz kalınması, yasadışı ve düzensiz avcılık, balıkçı barınaklarının alt yapı eksikliği ve balıkçılığın devamı için finansal destek olmaması, düşük gelire sahip oldukları, pazarlama organizasyonunun yeterli olmadığı sıkıntı çektikleri gözlenmiş, tespit edilen sorunlara yönelik çözüm önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Küçük Ölçekli Balıkçılık, Sosyo-Ekonomik

ABSTRACT

THE STATUS OF SMALL-SCALE FISHERY IN AYDIN-KUSADASI REGION

Nihan TELLİ ÇEKMEZ

Master of Science (M.Sc.)

Graduate School of Natural and Applied Sciences

Department of Fisheries Engineering

Supervisor: Asst. Prof. Dr. Anıl GÜLŞAHİN

June 2019, 62 pages

In this research, it is aimed to investigate the Kuşadası fishery on the Aegean Sea coast, general problems of fishermen, organizing structures, fisheries activities, sustainability and socio-economic structure of cooperative members. The material of the research is fishermen who are resident in Kuşadası and are members of the fishery cooperative. For this purpose, a closed and open-ended survey conducted within the scope of the project was conducted between the years 2014-2017 in Kuşadası region 8 times and 50 fishermen who were members of Egeport and Güzelçamlı Water Products cooperative were applied.

The data obtained from the questionnaires were examined and the socio-economic status of the fishermen in the region surveyed, fisheries problems and the recommendations to help solve these problems.

According to the results obtained, the number of fishermen in Kuşadası is very low, 55% of the fishing vessels are smaller than 8m and the coastal fishery is generally done, production quantities and values vary considerably from year to year, It has been identified.

80% of the Kuşadası fishermen have worked in this business for more than 10 years, 20% of the beginners are fishermen and 79% of our fishermen are primary school graduates and the boat types are made up of motorboats.

The fishermen from other territories and the number of prohibited and illegal fishing, the local people are damaged due to intensive amateur fishing activities and the fishery activities in Kuşadası are not sustainable in their current condition and the fishermen do not record as much as the competent authorities of the cooperatives and fishermen it was observed that the organizations were inadequate, silence against overfishing, illegal and irregular hunting, lack of infrastructure for fishermen's shelters and lack of financial support for continuing fisheries, low income, marketing organization was not enough and problems were suggested.

Keywords: Small Scale Fishing, Socio-Economic

ÖNSÖZ

Bu tez çalışması, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Su Ürünleri Mühendisliği Anabilim Dalı Yüksek Lisans programında yürütülmüştür. Yapılan çalışmada Aydın – Kuşadası Bölgeleri’nde yapılan küçük ölçekli / artisanal balıkçılığın sosyo-ekonomik durumu incelenmiştir. Tez danışmanlığımı üstlenerek bilgi ve desteklerini esirgemeyen ve her konuda desteğini hissettiğim değerli hocam Sayın Dr. Öğr. Üyesi ANIL GÜLŞAHİN ‘e teşekkürlerimi bir borç bilirim. Anket çalışması sırasında benimle bilgilerini paylaşan, yardımcı olan su ürünleri kooperatifi başkanı Ahmet DUYAR’ a ve balıkçı dernekleri başkanlarıyla, anket çalışmalarına katılan bütün balıkçılara teşekkürü borç bilirim. Ayrıca öğrenim hayatım boyunca çalışmalarım sırasında gerek maddi gerek manevi desteğini hiçbir zaman esirgemeyen, en zor zamanlarımda destek ve fedakârlığını üzerimden hiçbir zaman eksik etmeyen sevgili anneme ve babama, eşim Erkan ÇEKMEZ’ e teşekkürü borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
ÖZET	iii
ABSTRACT	v
ÖNSÖZ	vi
İÇİNDEKİLER	vii
ÇİZELGELER DİZİNİ	ix
ŞEKİLLER DİZİNİ	x
GİRİŞ	1
1. DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE DENİZ BALIKÇILIĞI	3
1.1. Balıkçılık Yönetimi	3
1.2. Balıkçılığın Gelişimi ve Kaynakların Korunması	4
1.3. Dünyada Deniz Balıkçılığı Üretimi.....	5
1.4. Türkiye’de Su Ürünleri Sektörü ve Deniz Balıkçılığı	7
2. KUŞADASI BÖLGESİNDE BALIKÇILIK	15
2.1. Kuşadası Bölgesinin Coğrafi Özellikleri.....	15
2.2. Balıkçılık Alanında Kuşadası'nda Yürütülen Çalışmalar	16
3. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR	19
3.1. Önceki Çalışmalar	19
4. KUŞADASI BÖLGESİ BALIKÇI VE SEKTÖR ANKETİ UYGULAMASI	22
4.1. Materyal ve Yöntem.....	22
4.1.1. Araştırmanın modeli.....	22
4.1.2. Evren ve örnekleme.....	22
4.1.3. Araç	23
4.1.4. Verilerin analizi.....	23
5. ARAŞTIRMA BULGULARI VE TARTIŞMA	34
5.1. Kuşadası Bölgesindeki Küçük Ölçekli Balıkçıların Demografik Özellikleri	34
5.2. Kuşadası Bölgesindeki Küçük Ölçekli Balıkçıların Tekne Özellikleri.....	35
5.3. Kuşadası Bölgesindeki Küçük Ölçekli Balıkçıların Avlanma Teknikleri.....	36

5.4. Kuşadası Bölgesindeki Küçük Ölçekli Balıkçıların Ekonomik Özellikleri ...	39
5.5. Kuşadası Bölgesindeki Küçük Ölçekli Balıkçıların Sorunları	43
6. SONUÇ VE ÖNERİLER	46
6.1. Katılımcıların Balıkçılıkla İlgili Görüşleri	46
6.1.1. Kuşadası'ndaki ruhsatlı (avlanma belgesine sahip) deniz balıkçılarının balıkçılıkla ilgili görüşleri	46
6.1.2. Kuşadası'nda amatör olta balıkçılığı yapan kişilerin, balıkçılık ile ilgili görüşleri	48
6.1.3. Kuşadası'nda amatör zıpkın balıkçılığı yapan kişilerin, balıkçılık ile ilgili görüşleri	49
6.1.4. Kuşadası belediyesi su ürünleri toptan ve perakende satış merkezi çalışanlarının balıkçılık ile ilgili görüşleri.....	50
6.2. Kuşadası'ndaki Balıkçılık Faaliyetlerinin Sorunları.....	51
6.3. Kuşadası'ndaki Balıkçılık Faaliyetlerinin Sürdürülebilirliği	52
6.4. Sonuç	53
6.5. Kuşadası'ndaki Balıkçılık Sektöründe Yaşanan Sorunların Çözülmesi ve Sürdürülebilir Hale Gelmesi İçin Öneriler	56
KAYNAKÇA	59
ÖZGEÇMİŞ.....	62

ÇİZELGELER DİZİNİ

Çizelge 1.1.	FAO Dünya Su Ürünleri Üretimi	6
Çizelge 1.2.	Su Ürünleri Avcılık Üretim Miktarı	8
Çizelge 1.3.	Avcılığı En Çok Yapılan Pelajik Deniz Balıklarının Üretim Miktarları(ton)	9
Çizelge 1.4.	Avcılığı En Çok Yapılan Demersal Deniz Balıklarının Üretim Miktarları(ton)	9
Çizelge 1.5.	Avcılığı En Çok Yapılan Diğer Deniz Ürünleri Üretim Miktarları (ton)	10
Çizelge 1.6.	Deniz ve İç su Yetiştiricilik Üretim Miktarı (ton).....	12
Çizelge 1.7.	Türkiye'de Yetiştiriciliği En Çok Yapılan Türlerin Üretim Miktarları(ton)	12
Çizelge 1.8.	Su Ürünleri Üretimi, İhracatı, İthalatı ve Tüketimi	13
Çizelge 1.9.	Balıkçı Gemilerinin Boy Dağılımı(2016)(adet)	13
Çizelge 3.1.	Balıkçıların demografik özellikleri.....	24
Çizelge 3.2.	Balıkçı teknelerinin özellikleri	25
Çizelge 3.3.	Balıkçıların avlanma bilgileri	26
Çizelge 3.4.	Balık türlerindeki değişim bilgileri	27
Çizelge 3.5.	Balıkçıların ekonomik durumu	28
Çizelge 3.6.	Kuşadası'ndaki balıkçıların, balıkçılık sektörünün sürdürülebilirliği ile ilgili görüşleri	31
Çizelge 3.7.	Kuşadası'ndaki balıkçıların önemli sorunları.....	32

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1.1. 2015 Yılı Türkiye su ürünleri ihracatı	7
Şekil 1.2. 2015 Yılı Türkiye su ürünleri ithalatı	7
Şekil 2.1. Kuşadası Bölgesi Konumu	15
Şekil 2.2. Kuşadası Balıkçı Barınağında Bulunan Balıkçı Tekneleri	16
Şekil 2.3. Kuşadası Belediyesi Balık Hali	17
Şekil 2.4. Kuşadası genel görünümü ve Balıkçı Tekneleri	17
Şekil 2.5. Kuşadası Su Ürünleri Kooperatifi İdari Binası	18

GİRİŞ

Dengeli beslenmenin bilincinde olan, beslenme alışkanlıklarına dikkat eden gelişmiş ülkelerdeki insanlar beslenmelerinde sağlık açısından uygun gıdalar seçmeye özen göstermektedirler. Bu gıdalar arasında ilk sıralarda balık ve diğer su ürünleri yer almaktadır. Balıketi besin değeri oldukça yüksek insan beslenmesi için oldukça önemli bir kaynaktır. Balıketi protein içeriği bakımından zengin besinler oldukları için “Et Grubu” besinler arasındadır. Fakat içerdikleri şekerin ve nişastanın az olması gibi sebeplerle diğer et ürünlerine göre daha hızlı sindirilirler. Balıketi, içinde bulundurduğu protein miktarı ve protein kalitesi açısından diğer etlere benzerken; içerdiği bağ doku miktarı açısından bu etlerden büyük farklılık göstermektedir. Kırmızı et ve kümes hayvanlarının etleri ile karşılaştırıldığında, balıketi çok daha az miktarda kolajen içerir(Aasen & Artüz, 1956).

Balıklar diğer etler gibi karbonhidrat içermezler; bu nedenle de balıketinin enerjisi yağ ve protein içeriklerinden kaynaklanır. Protein miktarı balık türleri arasında büyük farklılık göstermezken, yağ miktarları arasında büyük farklılıklar vardır. Bu nedenle balıkların enerji değerleri, bileşimlerinde bulunan yağ miktarına göre değişir; yağlı balıkların enerji değerleri yağsız balıklara oranla daha yüksektir(Anonim, 2018a). 100 gram yağlı balık yaklaşık 22 gram, yağsız balık ise 10 gram protein içerir. İnsan vücudu bu proteinin %93’ünden faydalanır. Bu oran kırmızı etlerde ve diğer beyaz etlerde çok düşüktür. Az karbohidrat içermesinin yanı sıra madensel tuzlar ve mineraller açısından son derece zengin olan balıketi, bol miktarda fosfor, kalsiyum, iyot ve flor içerir. Balıketi A, B1, B2 ve D vitaminleri açısından da zengindir. Büyüme ve yaraların iyileşmesinde önemli rolü vardır.(Anonim, 2018b).

İnsan beslenmesinde önemli bir gıda olan su ürünlerinin işlenmesi, depolanması ve pazarlanmasında kalitenin güvenilir bir şekilde korunması bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de son yıllarda önemli bir boyut kazanmıştır. Diğer taraftan su ürünleri sektörü; gıda ve imalat sanayi, sağlık, çevre, turizm ve ulaştırma sektörleri ile doğrudan veya dolaylı ilişkisi nedeniyle ayrı bir ekonomik anlam taşımaktadır.

Üretimden pazarlamaya istihdam yaratması, besin olarak bir başka eş değerinin olmaması ve katma değer oluşturacak şekilde işlendiğinde ihracat olanaklarının artması, su ürünleri sektörünün önemini daha da artırmaktadır (BAKA, 2012). Dinamik bir yapıya sahip olan bu sektördeki üretimin birincil kaynağını ise avcılık oluşturmaktadır. Uzmanlar nüfus artışı, aşırı ve bilinçsiz avcılık çevresel olumsuz faktörler nedeniyle dünya doğal balık kaynaklarının hızla azaldığını, hatta bazı türlerin neslinin tükenmesi riskine yol açtığını, geline bu noktadan sonra bazı tedbirler alınmaya çalışılsa bile doğal balık stoklarının hiçbir zaman istenilen seviyede artmayacağını, doğal balık stoklarının giderek azalması ile ortaya çıkan açığın ancak kültür balıkçılığı ile kapatılabileceğini ifade etmektedirler. Avlanan su ürünleri miktarına göz atıldığında ise, teknolojinin gelişmesine bağlı olarak artış gösterirken bunun aksine aşırı ve bilinçsiz avcılık, ekolojik bozulma gibi nedenlerden dolayı mevcut stokların tükenmesi tehlikesiyle karşı karşıya kalmış durumdadır (Altınışık, 2006).

Günümüzde dünya su üretiminin yaklaşık % 40'lık kısmı yetiştiricilikle elde edilmektedir. Yapılan bilimsel araştırmalara göre, önümüzdeki yıllarda su ürünlerine olan yatırımın daha da genişleyerek artacağı, 2030 yılında yetiştiricilik yoluyla elde edilen su ürünleri miktarının avcılıkla elde edilen su ürünleri miktarına eşit olacağı ve uzun vadede yetiştiricilik sektörünün avcılık sektörünü geçeceği tahmin edilmektedir. Bu da dünyadaki denizlerin ve iç suların önemini her geçen gün artırmakta ve su ürünleri yetiştiriciliğini geleceğin sektörü olarak göstermektedir. Ancak, sürdürülebilirlik için çevresel açıdan alınacak tedbirlerle su kaynaklarının korunması ve planlı kullanımı önemli ve gereklidir. FAO yetkililerince, son on yıl da dünya çapında en çok gelişen gıda üretim sektörünün su ürünleri yetiştiricilik sektörü olduğu belirtilmiştir (Anonim, 2014).

1. DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE DENİZ BALIKÇILIĞI

1.1. Balıkçılık Yönetimi

Balıkçılık kaynakları, yenilenebilir doğal kaynaklardır. Fakat yenilebilir olsa da insan kaynaklı olumsuz çevresel değişimler sebebiyle yenilebilir kaynaklarda sonsuz değildir. Balıkçılık kaynakları, çevresel kısıtlar dahilinde dağılım gösteren aktif kaynaklar olup kamuya aittir. Bu kaynakların ortak mal olması aslında kaynakları avlanana kadar sahihsiz kılmaktadır(Öncel, 1970).

Balıkçılık yönetimi, bilinen en eski insan uğraşlarından olan balıkçılığın, zaman içerisinde gelişen olumsuz koşulların (nüfus artışı, çevresel kirlilik, aşırı avcılık vd.), istihdam ve ekonomik girdi ağının büyük bölümüne sahip olması gibi çeşitli nedenlerle değişim göstererek, çok disiplinli bir bilim dalı olarak ele alınmaya başlanmıştır(Çelikkale ve ark., 1999).

Caddy ve Cocharane' e (2001), göre balıkçılık yönetimi "biyolojik, sosyal, ekonomik ve kurumsal konuları giderek daha çok kapsamıyla, doğayı bir bütün olarak ele alan, balıkçılığa ekosistem temelli yaklaşan çok boyutlu bir bilim halini almıştır." Esasta balıkçılık yönetimi, uzun vadede, balıkçılık kaynaklarının sürdürülebilir kullanımını sağlamayı amaçlamaktadır.

Dünyada yaşanan yüksek nüfus artışı ve teknolojinin sınırlarının zorlanması, balık ve işlenmiş ürünlerinin üretim ve ihracatında önemli gelişmelere sebep olmuştur.

Denizlerde ve içsularda, artisanal (elle balıkçılık) balıkçılıktan son derece gelişmiş teknolojilerle donatılmış endüstriyel balıkçılığa kadar çok geniş bir yelpazede avcılık faaliyeti yürütülmektedir. Teknolojinin gelişmesi ve balıkçılığa yapılan yatırımların artmasıyla, çok daha etkin bir şekilde avcılık yapılmaya başlanmıştır. Balık bulucu cihazların kullanımıyla stoklara erişmek kolaylaşmış, modernize edilmiş tekne ve av araçlarıyla avlanma gücü artmıştır(Koç, 2010).

Balıkçılık yönetimi tatbikleri, balıkçı filosuna yönelik birçok düzenlemeler içermektedir. Filonun doğru sınıflandırılması göstergelerin oluşturulmasında büyük önem taşımaktadır.

Balıkçılık yönetim planının hazırlanması için balıkçılık kapasitesi gibi teknik ve sosyoekonomik özellikleri de içeren güncel balıkçı filosu bilgisine gereksinim duyulmaktadır (Ferraris, 2002). Balıkçı filosunun profilinin doğru bir şekilde çıkarılması, balıkçılar, balıkçılık takımlarına ilişkin uygulamalar, balıkçılık alanları ve balıkçılık yapılan süre arasındaki ilişkilerin daha iyi anlaşılmasını sağlar. Ruhsatlar, vergiler ve balıkçılık sezonu ile ilgili düzenlemeler belirli tekne grupları üzerinde sınırlamalar yapmaktadır. Bu nedenle doğru filo sınıflandırması göstergelerin belirlenmesinin temelidir.

1.2. Balıkçılığın Gelişimi ve Kaynakların Korunması

Denizler, insanoğlunun avcılık tarihinin ilk günlerinden günümüze dek kadim kullanımı olan balıkçılık ile asırlardır insanlığın geçim kaynağını oluşturmuştur. Balıkçılığımızın dünya ölçeğinde yerini araştırdığımızda, hâlihazırda dünya üzerinde 200 milyondan fazla insan geçimini denizin canlı kaynaklarından sağlamaktadır(Koç, 2010).

Tabiatla ilkel metotlarla toplamak suretiyle başlayan avcılık faaliyeti, günümüzde teknolojinin kesif olarak kullanıldığı endüstriyel bir faaliyet haline gelmiştir. Sağlıklı beslenme konusunda toplumun bilinçlendirilmesi, tükenen kaynakların korunması, kişilere daima tüketime hazır deniz ürünü sunulması balıkçılığın bilimsel bir bakış açısıyla yönetilmesi zorunluluğunu getirmiştir (Çelikkale ve ark., 1999).

Selçuklular da ve Osmanlılarda balıkçılık mesleği yerli Rum, Ermeni ve Lâtinlerle yürütülmüştür. Genel olarak bu balıkçıların sosyo-ekonomik durumları zayıftır. Balıkçılar, ekonomik olarak güçlü değildir. Birinci Dünya Savaşı ve Ulusal Kurtuluş Savaşından sonra kıyılarda yaşayan balıkçı ve süngerci yerli Hristiyan azınlıkların Anadolu'yu terk etmelerinden sonra ada ve kıyılarda balıkçılık faaliyetleri durmuş, tekneler boş kalmıştır. Bu bölgelere balıkçı olmayan göçmen Türkler yerleştirilmiş, yeni gelenler balıkçılığı bilmediğinden balıkçılık mesleği gerilemiştir. II. Dünya Savaşı sırasında ve sonrasında yapısal ve teknolojik gelişme açısından kıpırdanma hareketleri görülmüştür (Arısoy, 1974).

Önceleri ilkel usullerle yapılan avcılık zamanla daha modern araçlarla yapılmaya başlanmıştır. Teknolojinin gelişmesine paralel olarak balıkçılıkta kullanılan av araç ve gereçleri de zaman içerisinde çok büyük değişim ve gelişim göstermiştir.

Ahşap teknelerden sac teknelere geçilmiş; bitkisel malzemelerden yapılan ağlar yerine dayanıklı sentetik ağlar kullanılmış; daha büyük tekneler, daha güçlü motorlar ve güçlü balık bulucu cihazlar kullanılmaya başlanmıştır.

Türkiye’de denizcilik sektörü, Denizcilik Müsteşarlığı(DM) tarafından yönlendirilmekte ve Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından alınan kararlar, deniz ticaret filosu yanında balıkçı gemileri için de uygulanmaktadır. Denizcilik mevzuatının gereksinimleri yanında avcılık ruhsatlarıyla ilgili çalışmalar, av araç ve ekipmanları ile ilgili düzenlemeler ve kayıtlar Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı (TKB), Koruma Kontrol Genel Müdürlüğü (KKGM), Su Ürünleri Hizmetleri Daire Başkanlığınca yürütülmektedir (Arpa, 2005). Tüm gemilerde olduğu gibi balıkçı gemileri ile ilgili siciller, Denizcilik Müsteşarlığı tarafından tutulmakta ve sektörde çalışan tüm gemiler balıkçı olarak nitelendirilmektedir(Uzunlu, 2010).

1.3. Dünyada Deniz Balıkçılığı Üretimi

Son yıllarda dünya balıkçılığında echosounder ve sonar gibi akustik cihazların icadı, bilgisayar ve diğer teknolojilerin kullanımının artması, av araçlarının kapasitelerinin artırılması büyütülmesi hem bilimsel hem ticari anlamda önemli gelişmeler sağlamıştır. Teknolojik gelişmelerin de hızlanmasıyla denizler ve iç sularda avlanma arttıkça balık stokları da azalma eğilimi göstermektedir. 1910 yılında 4 milyon ton olan dünya su ürünleri üretimi, 1989’da 100 milyon tona ulaşmıştır. Stoklar üzerindeki bu baskı sonucu dünya su ürünleri üretimi azalma eğilimine girmiş, üretim 1991 yılında 96,9 milyon tona gerilemiştir (Ulaştırma Bakanlığı, 2011).Yanı sıra tekne sayılarının artması demersal ve pelajik stok üzerinde yoğun bir av baskısı oluşturmuştur(Ordu, 2014).

Dünya toplam su ürünleri üretiminin içinde avcılığın payı sürekli düşmektedir. Avcılık yoluyla okyanuslardan elde edilebilecek üretim miktarının 100 milyon ton olabileceği

düşünülmektedir. Bu nedenle de artan su ürünleri talebinin karşılanmasında kültür balıkçılığına olan ihtiyaç her geçen gün artmaktadır(Altınışik,2006).

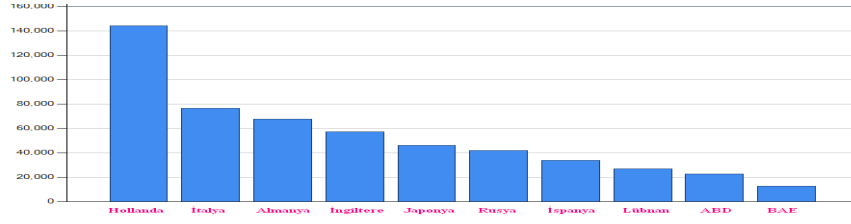
Çizelge 1.1. FAO Dünya Su Ürünleri Üretimi

	AVCILIK (ton)			YETİŞTİRİCİLİK (ton)			TOPLAM (ton)
	Deniz	İçsu	Toplam	Deniz	İçsu	Toplam	
2010	77.828.396	11.271.565	89.099.961	22.310.734	36.790.052	59.100.786	148.200.747
2011	82.623.550	11.124.401	93.747.951	23.366.371	38.698.805	62.065.176	155.813.127
2012	79.719.854	11.630.320	91.350.174	24.707.343	41.948.313	66.655.656	158.005.830
2013	80.899.153	11.687.507	92.586.660	25.536.710	44.686.846	70.223.556	162.810.216
2014	81.564.094	11.895.922	93.460.016	26.727.687	47.104.420	73.832.107	167.292.123
2015	81.179.323	12.525.293	93.704.616	27.879.872	48.761.154	76.641.025	170.345.641

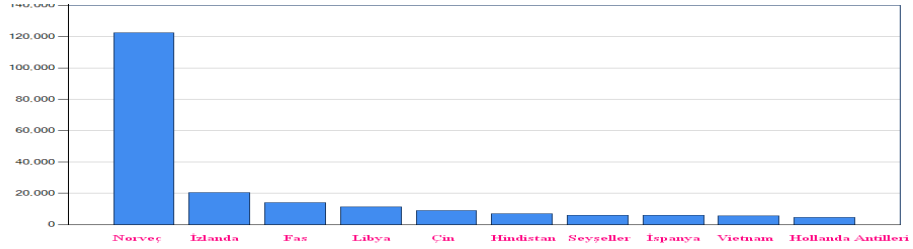
Dünyada, deniz ve iç sularda mevcut türlerin toplamının yaklaşık 170.000 ton olduğu, bunların ancak 500 kadarının ekonomik önem taşıyan türleri oluşturduğu bilinmektedir (DPT, 2006). Dünya'da su ürünleri üretimi ve ticaretinde temel olarak 58 ülke faaliyet göstermektedir. Gıda ve Tarım Örgütü'ne (FAO) göre yetiştiricilik sektörü son on yıl içerisinde yılda ortalama % 6,6 oranında büyüyerek, dünya çapında en çok gelişen gıda üretim sektörü olmuştur. Hâlihazırda, küresel su üretiminin % 37'si yetiştiricilikle sağlanmakta olup, uzun vadede yetiştiricilik sektörünün üretim bakımından avcılık sektörünü geçmesi beklenmektedir. Toplam su ürünleri üretimine baktığımızda avlanan su ürünleri miktarı artmazken yetiştiricilik üretimlerinin yıllar içinde daha fazla arttığı görülmektedir (FAO, Balıkçılık ve Yetiştiricilik İstatistikleri, 2010).

Yetiştiricilikte Çin, toplam üretimin % 62'sini sağlamakta olup, açık farkla lider durumdadır. Çin'i; Hindistan, Vietnam, Endonezya, Tayland, Bangladeş ve Norveç izlemektedir. Türkiye'nin küresel yetiştiricilikteki payı ise % 0,29 seviyesindedir. Su ürünleri ve Balıkçılık sektörü üretiminde Çin başı çekerken Çin'i Endonezya, Hindistan ve ABD takip etmektedir. Aynı zamanda en önemli ithalatçı ülkeler; ABD, Japonya, İspanya, Fransa ve İtalya'dır. En önemli ihracatçı ülke Çin, Norveç ve Danimarka'dır.

Türkiye'nin en fazla ihracat yaptığı ülke Hollanda en fazla ithalat yaptığı ülke Norveç'tir (Uzunlu, 2010).

Şekil 1.1. 2015 Yılı Türkiye su ürünleri ihracatı

Şekil 1.2. 2015 Yılı Türkiye su ürünleri ithalatı

Dünya deniz ürünleri üretiminin %61'i Pasifikten,%28,30'u Atlantik'ten, %6'ı Hint okyanusundan ve % 2,5'si Akdeniz ve Karadeniz'den elde edilmektedir(Karakaş ve Türkoğlu, 2005).

Dünya çapında deniz balıkları avcılığına baktığımızda en fazla avlanan tür avlanma miktarı düşmesine rağmen hamsidir. Daha sonra Alaska morinası, ton balığı (skipjack tuna), ringa balığı ve kolyoz gelmektedir (FAO, Balıkçılık ve Yetiştiricilik İstatistikleri, 2010).

1.4. Türkiye’de Su Ürünleri Sektörü ve Deniz Balıkçılığı

Türkiye su ürünleri üretiminde verimli sahalara ve büyük bir potansiyele sahiptir. Ülkemizin üç tarafı farklı ekolojik özellikteki denizlerle çevrili, 8.333 km’lik sahil şeridi uzunluğu, 178.000 km uzunluğunda 33 tane akarsuyu, 200’ün üstünde doğal gölü, 168 adet baraj gölü ve 750 ‘den fazla göledi ile zengin bir su ürünleri üretim potansiyeline sahiptir(Çeliker 2006). Sıralama olarak 25-30. sırada yer alan ülkemiz balıkçılıkta pekte gelişmiş bir ülke olamamıştır. Türkiye’nin 2017 itibari ile su ürünleri

üretimi 630.820 ton' dur. Toplam su ürünleri sıralamasında Dünya'da 35'inci Avrupa ülkeleri arasında ise 6.sıradadır(FAO, 2011).

Türkiye 'de Deniz Balıkçılığı ve Tatlısu Balıkçılığı vardır. Deniz balıkçılığı genel olarak Küçük balıkçılık kıyı balıkçılığı olarak adlandırılır.

Su ürünleri üretimimizin en önemli kısmı, denizlerden elde edilmektedir. Bu üretimin toplam üretim içindeki payı, yıldan yıla değişiklikler göstermekle beraber, %70'ler civarındadır. Üretimdeki dalgalanmalar büyük ölçüde hamsi av miktarlarından kaynaklanmaktadır(Koç, 2010).

Çizelge 1.2. Su Ürünleri Avcılık Üretim Miktarı

Yıllar	DENİZ (ton)			İÇSU (ton)			TOPLAM (ton)
	Balıklar	Diğer	Toplam	Balıklar	Diğer	Toplam	
2000	441.634	18.831	460.465	39.474	3.350	42.824	503.289
2001	464.987	19.230	484.217	39.215	4.108	43.323	527.540
2002	493.446	29.298	522.744	39.209	4.729	43.938	566.682
2003	416.126	46.948	463.074	39.873	4.825	44.698	507.772
2004	456.752	48.145	504.897	40.586	4.999	45.585	550.482
2005	334.248	46.133	380.381	42.630	3.485	46.115	426.496
2006	409.945	79.021	488.966	40.990	3.092	44.082	533.048
2007	518.201	70.928	589.129	40.213	3.108	43.321	632.450
2008	395.660	57.453	453.113	38.553	2.458	41.011	494.124
2009	380.636	44.410	425.046	35.604	3.583	39.187	464.233
2010	399.656	46.024	445.680	36.458	3.801	40.259	485.939
2011	432.246	45.412	477.658	34.328	2.769	37.097	514.755
2012	315.637	80.686	396.323	33.787	2.333	36.120	432.443
2013	295.168	43.879	339.047	32.281	2.793	35.074	374.121
2014	231.058	35.019	266.077	33.263	2.871	36.134	302.211
2015	345.765	51.966	397.731	32.376	1.800	34.176	431.907
2016	263.725	37.739	301.464	31.509	2.347	33.856	335.320

Tablo incelendiğinde, Ülkemizde avlanan deniz balıkları içinde 2000-2016 yılları arasında en çok avlanan balık türü yine değişmemiş ilk sırayı hamsi ve onu çaça takip etmektedir.

Denizlerimizden elde edilen balıkların yaklaşık % 90'ı pelajik (göç eden balıklar), %10'u ise demersal (dip)türlerden oluşmaktadır. Hamsi, çaça, sardalye, istavrit, palamut, lüfer ekonomik önemi haiz pelajik türler, mezgit, barbunya, tekir, kalkan ve dil balığı demersal balıklara örnek önemli türlerimizdendir.

Çizelge 1.3. Avcılığı En Çok Yapılan Pelajik Deniz Balıklarının Üretim Miktarları(ton)

Yıllar	Hamsi	Sardalya	İstavrit*	Palamut	Lüfer	Çaça
2000	280.000	16.500	22.200	12.000	4.250	7.000
2001	320.000	10.000	26.180	13.460	13.060	1.000
2002	373.000	8.684	26.482	6.286	25.000	2.050
2003	295.000	12.000	28.000	6.000	22.000	6.025
2004	340.000	12.883	27.405	5.701	19.901	5.411
2005	138.569	20.656	27.518	70.797	18.357	5.500
2006	270.000	15.586	25.927	29.690	8.399	7.311
2007	385.000	20.941	32.021	5.965	6.858	11.921
2008	251.675	17.531	32.177	6.448	4.048	39.303
2009	204.699	30.091	28.268	7.036	5.999	53.385
2010	229.023	27.639	20.447	9.401	4.744	57.023
2011	228.491	34.709	25.010	10.019	3.122	87.141
2012	163.982	28.248	30.946	35.764	7.390	12.092
2013	179.615	23.919	28.424	13.158	5.225	9.764
2014	96.440	18.077	16.324	19.032	8.386	41.648
2015	193.492	16.693	16.664	4.573	4.136	76.996
2016	102.595	18.162	11.148	39.460	9.574	50.225

Çizelge 1.4. Avcılığı En Çok Yapılan Demersal Deniz Balıklarının Üretim Miktarları(ton)

Yıllar	Mezgit	Bakalorya-Berlam	Tekir	Barbunya&Paşa Barbunu	Kalkan
2000	18.000	18.190	2.300	2.450	2.700
2001	10.000	20.810	1.570	2.455	2.455
2002	8.808	10.500	1.450	2.395	459
2003	8.000	7.500	1.050	1.400	300
2004	8.205	4.380	961	1.848	376
2005	8.309	4.100	1.207	2.825	649
2006	9.112	3.460	1.256	2.617	807
2007	12.940	3.337	1.732	2.390	769
2008	12.231	1.252	1.978	2.035	528
2009	11.146	1.557	2.818	2.778	383
2010	13.558	1.256	4.455	2.797	295
2011	9.455	921	3.877	2.289	166
2012	7.367	893	3.767	2.790	203
2013	9.397	676	2.333	2.144	209
2014	9.555	642	3.617	1.461	198
2015	13.158	706	3.476	1.281	239
2016	11.541	784	3.047	1.532	221

Deniz ürünleri üretiminde ilk sırayı %62,43'lük oran ile Doğu Karadeniz Bölgesi alırken bu bölgeyi % 15,49 ile Batı Karadeniz ,% 8,20 ile Marmara, % 6,95 ile Ege ve % 6,93 ile Akdeniz Bölgeleri izlemiştir.(Tüik,2012)

Çizelge 1.5. Avcılığı En Çok Yapılan Diğer Deniz Ürünleri Üretim Miktarları(ton)

Yıllar	Kum Midyesi (Akivades ve Beyaz Kum M.)	Deniz Salyangozu	Karidesler (Tüm Türler)	Midye (Kara ve Kılı Midye)	Mürekkep Balığı
2000	10.000	2.150	2.000	1.200	550
2001	7.500	2.650	3.000	1.500	465
2002	10.000	6.241	4.000	5.000	909
2003	19.700	5.500	6.000	8.100	785
2004	16.899	14.034	5.279	5.734	1.570
2005	10.847	12.600	6.339	12.362	1.221
2006	49.610	11.613	3.856	9.234	1.199
2007	48.549	13.791	3.917	1.493	1.288
2008	38.151	11.442	4.668	342	1.502
2009	24.642	6.085	4.614	6.261	1.258
2010	26.987	8.437	4.705	981	1.597
2011	30.202	6.534	4.770	1.806	1.163
2012	61.240	9.596	5.038	2.093	1.396
2013	28.113	8.655	4.028	887	1.244
2014	21.836	7.004	4.416	204	697
2015	37.409	8.795	3.995	240	745
2016	20.937	10.354	4.501	78	925

Ülkemizde avlanan diğer deniz ürünleri (kabuklu, yumuşakçalar) içinde aynı yıllar arasında en çok avlananların beyaz kum midyesi, deniz salyangozu, son yıllarda azalmış olmakla birlikte akivades, kara-kıllı midye ve mürekkep balığı olduğu görülmektedir.

Tüik 2016 verilerine göre ülkemizde halen ruhsatlı 18.494 adet balıkçı gemisi bulunmakta olup, bunun 15.663 adedi denizlerde, 2,831 adedi iç sularda avcılık faaliyetinde bulunmaktadır. Denizlerden elde edilen su ürünlerinin % 90 'ı 12 metre üzerindeki gırgır ve trol av ruhsatına sahip 1.870 balıkçı gemisi ile yapılan endüstriyel avcılık faaliyetinden, % 10'luk kısmı ise toplam filo içinde % 90 oranında olan 12 metrenin altındaki 15.130 balıkçı gemisi ile yapılan kıyı balıkçılığından elde edilmektedir.

Avlanma filosundaki büyüme, eski yılların avcılığındaki tekne başına başına düşen av miktarına ulaşılması için balıkçıların aşırı avcılığına yönelmesine neden olmuş ve bunun sonucunda, üretimde birkaç yıllık dönemler halinde dalgalanmalar yaşanmıştır.

Balıkçılığımızda gözlenen bu durum, mevcut avlanma filomuzla balıkçılık kaynaklarımızdan alabilecek maksimum sürdürülebilir verim (MSY) seviyesine ulaşıldığına, dünyada olduğu gibi Türkiye'de de avcılıkla elde edilen üretimin daha fazla artırma olanağı kalmadığına işaret etmektedir.(Ak,2011)

Üretime ilişkin istatistiki veriler ve saha gözlemleri bu saptamayı doğrular niteliktedir. Bu nedenle üretimin avcılık yolu ile artırılmasını imkânı bulunmadığından, avcılığın sürdürülebilirlik ilk esin doğrultusunda yapılması ve su ürünleri yaşama alanlarının korunması büyük önem taşımaktadır.

Balıkçılığın sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla güvenilir ve sürekli verilerin elde edilmesi ve doğru metotlarla değerlendirilmesi balıkçılık yönetimi stratejilerinde başarılı bir yönetim için son derece önemlidir.

FAO'ya göre "sürdürülebilir gelişme, mevcut ve gelecek nesillerin ihtiyaçlarını sürekli olarak karşılayıp teknolojik ve kurumsal değişimler başarıyla adapte edilirken doğal kaynakların korunması ve yönetimidir. Toprak, su, bitki ve hayvan kaynaklarını içeren böyle bir sürdürülebilir gelişim çevreye zararsızdır, teknik açıdan uygundur, ekonomik ömrü vardır ve sosyal açıdan kabul görür" (Frankic and Hershner, 2003). Sürdürülebilirlik; bir topluluk, ekosistem veya bu gibi bir sistemin, ihtiyaç duyduğu temel kaynakların kirlenme ya da aşırı yüklenme gibi nedenlerle sonlanmadan belirsiz bir geleceğe kadar fonksiyonunu sürdürmesidir. Genelde sürdürülebilir gelişim kavramı basit ve önemlidir fakat bunu spesifik standartlara ya da kriterlere dönüştürmek zor olduğu gibi genellikle öznel ve suiistimale açıktır. Aşırı avlanma nedeniyle okyanuslardan ve denizlerden karaya çıkarılan balık miktarı son yıllarda bariz bir azalma göstermiştir. Aynı zamanda deniz balıklarına talep sürekli artış göstermiş ve buna paralel olarak su ürünleri üretimi yaygınlaşarak artmıştır. Su ürünleri yetiştiriciliği, FAO tarafından dünyada en hızlı büyüyen gıda üretim sektörü olarak belirlenmiş olup dünyanın hemen her bölgesinde gelişmekte, yaygınlaşmakta ve yoğunlaşmaktadır (Subasinghe., 2009).

Çizelge 1. 6. Deniz ve İç su Yetiştiricilik Üretim Miktarı (ton)

Yıllar	Yetiştiricilik Üretimi				TOPLAM (ton)
	Deniz (ton)	Toplamdaki Payı (%)	İçsu (ton)	Toplamdaki Payı (%)	
2000	35.646	45,1	43.385	54,9	79.031
2001	29.730	44,2	37.514	55,8	67.244
2002	26.868	43,9	34.297	56,1	61.165
2003	39.726	49,7	40.217	50,3	79.943
2004	49.895	53,1	44.115	46,9	94.010
2005	69.673	58,9	48.604	41,1	118.277
2006	72.249	56,0	56.694	44,0	128.943
2007	80.840	57,8	59.033	42,2	139.873
2008	85.629	56,3	66.557	43,7	152.186
2009	82.481	52,0	76.248	48,0	158.729
2010	88.573	53,0	78.568	47,0	167.141
2011	88.344	46,8	100.446	53,2	188.790
2012	100.853	47,5	111.557	52,5	212.410
2013	110.375	47,3	123.018	52,7	233.393
2014	126.894	54,0	108.239	46,0	235.133
2015	138.879	57,8	101.455	42,2	240.334
2016	151.794	59,9	101.601	40,1	253.395

Çizelge 1.7. Türkiye'de Yetiştiriciliği En Çok Yapılan Türlerin Üretim Miktarları(ton)

Yıllar	Alabalık			Çipura	Levrek
	İçsu	Deniz	Toplam		
2000	42.572	1.961	44.533	15.460	17.877
2001	36.827	1.240	38.067	12.939	15.546
2002	33.707	846	34.553	11.681	14.339
2003	39.674	1.194	40.868	16.735	20.982
2004	43.432	1.650	45.082	20.435	26.297
2005	48.033	1.249	49.282	27.634	37.290
2006	56.026	1.633	57.659	28.463	38.408
2007	58.433	2.740	61.173	33.500	41.900
2008	65.928	2.721	68.649	31.670	49.270
2009	75.657	5.229	80.886	28.362	46.554
2010	78.165	7.079	85.244	28.157	50.796
2011	100.239	7.697	107.936	32.187	47.013
2012	111.335	3.234	114.569	30.743	65.512
2013	122.873	5.186	128.059	35.701	67.913
2014	107.983	5.610	113.593	41.873	74.653
2015	101.166	6.872	108.038	51.844	75.164
2016	101.297	5.716	107.013	58.254	80.847

Dünya genelinde su ürünleri üretimi bütün olarak yılda ortalama % 8,8 oranında büyümektedir ki bu değer, diğer tüm gıda için hayvan üreten sektörlerden daha yüksektir. Çin, dünyanın en büyük su ürünleri üreticisidir ve ilk onda yine bazı Asya ülkeleri bulunmaktadır. Asya ülkeleri toplamda dünya su ürünleri üretiminin %90'ını sağlamaktadır. Su ürünleri üretimi gelişmekte olan ülkelere göre daha hızlı bir seyir izlenmektedir. FAO'ya göre gelişmekte olan ülkeler 1970 yılında su ürünleri üretiminin %59'unu sağlarken bu rakam 2002 yılında % 90'a ulaşmıştır.

2030 yılında 85 milyon ton gıda olarak su ürünleri (2005 yılında kaydedilen rakamların üzerine 37 milyon ton artış ile) üretimi tahmin edilmektedir. Genel olarak su ürünleri kapsamında (avcılık + yetiştiricilik) önemli düzeyde ihracat yapan ülkeler yüksek oranda da ithalat yapmaktadırlar. Türkiye, su ürünleri ihracat değeri bakımından birçok ülke ile benzer olduğu halde ithalat değeri birçok ülkeye göre düşüktür (Tatlıdil vd., 2009).

Çizelge 1.8. Su Ürünleri Üretimi, İhracatı, İthalatı ve Tüketimi

Yıllar	Üretim (ton)	İhracat (ton)	İthalat (ton)	Tüketim (ton)		Değerlendirile -meyen (ton)	Kişi Başına Tüketim (kg)
				İç tüketim	Bal. un/yağ*		
2000	582.376	14.533	44.230	538.764	71.000	2.309	8,0
2001	594.977	18.978	12.971	517.832	62.755	8.383	7,5
2002	627.847	26.860	22.532	466.289	156.000	1.230	6,7
2003	587.715	29.937	45.606	470.131	120.000	13.253	6,7
2004	644.492	32.804	57.694	555.859	105.000	8.523	7,8
2005	544.773	37.655	47.676	520.985	30.000	3.809	7,2
2006	661.991	41.973	53.563	597.738	60.000	15.843	8,2
2007	772.323	47.214	58.022	604.695	170.000	8.436	8,6
2008	646.310	54.526	63.222	555.275	95.742	3.989	7,8
2009	622.962	54.354	72.686	545.368	90.211	5.715	7,6
2010	653.080	55.109	80.726	505.059	168.073	5.565	6,9
2011	703.545	66.738	65.698	468.040	228.709	5.756	6,3
2012	644.852	74.007	65.384	532.347	94.201	9.682	7,1
2013	607.515	101.063	67.530	479.708	87.896	6.378	6,3
2014	537.345	115.682	77.545	420.361	73.667	5.180	5,5
2015	672.241	121.053	110.761	479.741	176.138	6.070	6,1
2016	588.715	145.469	82.074	426.085	93.096	6.139	5,4

Çizelge 1.9. Balıkçı Gemilerinin Boy Dağılımı(2016)(adet)

Faaliyet Alanı	Boy Grubu (m)									TOPLAM
	0-4,9	5-7,9	8-9,9	10-11,9	12-14,9	15-19,9	20-29,9	30-49,9	50+	
Deniz	738	9.485	3.059	880	492	289	469	244	7	15.663
İçsu	304	2.243	178	28	62	16	-	-	-	2.831
TOPLAM	1.042	11.728	3.237	908	554	305	469	244	7	18.494

Türkiye’de balıkçılığın sürdürülebilirliğini sağlamak ve Avrupa Birliği (AB) ile uyum sürecinde Ortak Balıkçılık Politikalarını oluşturmak amacı ile çeşitli düzenlemeler yapılmıştır. Su ürünleri Genel Müdürlüğü’nün kurulması, Su Ürünleri Bilgi Sisteminin (SUBİS) oluşturulması, 10 metreden büyük ve 50 kg’dan fazla balık avlayan balıkçı teknelerinin günlük olarak seyir defteri tutma zorunluluğunun getirilmesi, yeni balıkçı

gemisi verilmemesi, Otomatik Tanımlama Sistemi'nin(AİS) oluşturulması, vb. bu düzenlemeler arasında yer almaktadır.

Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası düzenlemeler; İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı(OECD), Akdeniz Balıkçılık Genel Komisyonu (GFCM), Uluslararası Atlantik Ton Balıkları Koruma Komisyonu (ICCAT), Akdeniz Kültür Balıkçılığı Bilgi Erişim Sistemi (SIPAM),Nesli tükenmekte olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Ticaretine İlişkin Sözleşme (CITES)'den ibarettir (Dokuzuncu Kalkınma Planı, 2007).

2. KUŞADASI BÖLGESİNDE BALIKÇILIK

2.1. Kuşadası Bölgesinin Coğrafi Özellikleri

Şekil 2.1. Kuşadası Bölgesi Konumu

Aydın il merkezine 71 km. uzaklıkta, Ege Bölgesi'nin denizle buluştuğu kıyı şeridinde yer almaktadır. Kuzeyde Selçuk ve Pamucak, güneyde Dilek Yarımadası ile sınırlanan ilçe merkezi; İzmir, Efes, Meryemana, Didim gibi önemli turistik merkezlerin odağında bulunmaktadır. Kuşadası aynı zamanda Türkiye'nin en büyük 3. limanıdır. Bu nedenle Kuşadası uygun liman ve coğrafi koşulları nedeniyle uluslararası gemi turizminde önemli bir paya sahiptir.

Dilek yarım adası milli parkı da bölgenin önemli turizm alanlarından biridir. Kuşadası mavi bayraklı plajları ve su altı zenginliğiyle de ünlüdür. Yapay resif oluşturması için 2016 senesinde Kuşadası Körfezi'ne batırılmış olan büyük yolcu uçağı ilçenin dalış turizminde önemli rol oynamasını sağlamaktadır.

İlçenin alanı 264 Km² olup, 2016 Yılı Nüfus Sayımı sonuçlarına göre 106.939 kişi yaşayan ilçede 3 belediye ve 6 köy bulunmaktadır. Kuşadası'nda turist gemilerinin yanaştığı iki adet iskele ve ayrıca 650 yat kapasiteli yat limanı bulunmaktadır.

İlçe, tarım ve turizm gelirlerine sahip ekonomik bakımdan şanslı bir özelliğe sahiptir. Kışın 70.000 olan nüfus yazın bir milyona varmaktadır.

2.2. Balıkçılık Alanında Kuşadası'nda Yürütülen Çalışmalar

Kuşadası'nda turizmin gelişmesiyle, geleneksel olarak yapılan tarım ve hayvancılık sektörleri geri planda kalmış bununla birlikte balıkçılık sektörü de geri planda kalmıştır. Eskiden balıkçılıkla uğraşan insanlar turizmin gelişmesiyle birlikte bu işi bırakıp, daha çok gelir sağlayan turizm sektörüne yönelmişlerdir. Bunun yanında ilçedeki turizm gelirlerinin yükselmesine bağlı olarak, balıkçılık sektörünün Kuşadası ekonomik katkısı azalmıştır(Anonim, 2018e).

Şekil 2.2. Kuşadası Balıkçı Barınağında Bulunan Balıkçı Tekneleri

Bölgede yapılan anket çalışmama ve ilçe tarımdan aldığım bilgilere göre Kuşadası'nda en çok avlanan balıkların; çipura/*Sparus aurata*, barbun/ *Mullus barbatus*, melanur/*Oblada melanura*, kefal/*Mugil labeo*, palamut/*Sarda sarda*, Barbunya/*Mullus Barbatius* olduğu diğer deniz balıklarının içinde en çok avlananların pembe karides(çimçim), ahtapot ve mürekkep balığı olduğu saptanmıştır.

Şekil 2.3. Kuşadası Belediyesi Balık Hali

Kuşadası'nda sadece balıkçılıktan geçimini sağlayan balıkçı sayısı 26'dır. Kuşadası Su ürünleri Kooperatifi'ne kayıtlı aktif üye sayısı 48'dir. Kooperatife üye olmayan balıkçıların sayısı 20'dur. Kooperatifin faaliyet alanındaki toplam balıkçı sayısı is 70-80 arasındadır. Ruhsatsız ve amatör balıkçılık yapan kişi sayısı ise 50 'dir. Buna göre Kuşadası'nda ruhsatlı deniz balıkçılığı yapan kişi sayısı fazla değildir. Kuşadası'nda genel olarak kıyı balıkçılığı yapılmaktadır.

Şekil 2.4. Kuşadası genel görünümü ve Balıkçı Tekneleri

Ülkemiz balıkçılığının geliştirilmesi ve sürdürülebilirliği kapsamında, her yıl Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından bazı yer yasakları, yada avlanma türü yasakları oluşturup 1380 Sayılı Su Ürünleri Kanununa göre çıkarılan 2016-2020 yılları arasında geçerli olan 4/1 No'lu Su Ürünleri Ticari Avcılığını Düzenleyen Tebliğ çerçevesinde avcılık faaliyetleri gerçekleştirilir.

Şekil 2.5. Kuşadası Su Ürünleri Kooperatifi İdari Binası

Su ürünleri avcılığının sürdürülebilirliğinin sağlanması, stokların korunması amacıyla bilimsel çevrelerin görüşleri doğrultusunda Bakanlıkça getirilen kurallara uyulması, balıkçık ve balıkçıların geleceği açısından büyük önem arz etmektedir (Anonim, 2018).

3. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR

3.1. Önceki Çalışmalar

T.C. Ziraat Bankası Su Ürünleri Kredileri Müdürlüğü Türkiye’de su ürünleri üretimi ve pazarlama ile ilgili sempozyum ve paneller düzenlemiştir.

1982 yılında “Su Ürünlerini Arttırma ve Kredilendirme” sempozyumun da su ürünlerinin pazarlanması, deniz ürünleri avcılığının geliştirilmesi gibi konuları ele almıştır.

1986 yılında “Su Ürünleri Sektörünün Bu Günkü Durumu ve Sorunları” sempozyumun da su ürünleri varlığımız su ürünleri yetiştiriciliği ve ülkemizde kurulu işletmelerin sorunları, stoklarımıza olumsuz yönde etki yapan faktörler, ele alınmıştır.

Drewes (1982), Madras (Hindistan) yakınındaki üç balıkçı topluluğunu incelemiş, topluluğun sosyo- ekonomik durumu, deniz balıkçılığı yapan kadın çalışanları, kadınların ekonomi üzerindeki yerini, üretken organizasyonlara katılımını ve bunların sonuçlarını incelemiştir.

Charles (1988), balıkçılık yönetiminin politikalar ve düzenlemelerle sosyal amaçlara ve hedeflere yönelik olduğunu bildirmiş ve düzenlemelerin sosyo-ekonomik etkilerini incelemiştir. Çakır (1988), İzmir’de su ürünlerinin su ürünlerinin fiyat hareketlerini, pazarlama ve su ürünlerinin kredilendirilmesi konusunda çalışmalar yürütmüş, tüketici bilgileri, su ürünlerinin pazarlanması hakkında bilgilere ulaşmıştır.

Oxenfonrd (1989) ve Hunte , Karayip Denizi’ndeki Barbados Adası’nda pelajik balık avcılığını ele almış, kullanılan balıkçı teknelerinin ekonomik analizini inceleyerek, tekneleri gece ve gündüz avcılık yapan olarak sınıflandırmış, işletme masraflarını, teknelerin av miktarlarını, ve sermayelerini inceleyerek avantajları ve dezavantajları bilgilerine ulaşmışlardır.

Steele (1990) araştırmasında, Kanada'nın Batı Newfoundland bölgesindeki balıkçı topluluğunun kârlılık analizini değerlendirerek balıkçı topluluğunun ekonomik verimliliğinin %3,4 olduğunu bildirmiştir. Chhaya ve ark (1991), Hindistan'ın Gujarat kıyılarında yaptıkları araştırmada uzatma ağları ve trollerle küçük ölçekli balıkçılığın ekonomik analizini değerlendirmiş, avlama şeklinin düşük sermayeye karşın yüksek gelir sağladığı ve ekonomik olarak sürdürülebilir durumda olduğu sonucunu ortaya koymuşlardır. Charles (1993) araştırmasında, küçük ölçekli balıkçılığın sosyo-ekonomik durumunu araştırmış, gereken teknikleri ve araçları açıklamış, sosyo-ekonomik araştırmaların temel amacının; balıkçılıkla uğraşan kişilerin avcılığa dayalı girdi dağılımını, sabit sermayeye ilişkin verilerin demografik verilerin toplanmasına bağlı olduğunu vurgulamıştır. Karataş (1995) çalışmasında, Adana ili Karataş ilçesinde su ürünlerinin mevcut pazarlama hizmetlerini ve pazarlama yapılarını incelemiştir. Ünal ve ark (1998) çalışmalarında, İzmir ili Foça ilçesindeki trol avlama teknelerinin avcılık faaliyetlerini, teknelerin teknik ve fiziksel özelliklerini, balıkçıların şikayetlerini, avlandıkları yerleri ve gelir tablosunu incelemiştir. Trol tekne sahibi 37 balıkçıyla yüz yüze görüşme tekniği ile anketler yapmışlardır.

Edinilen sonuçlara göre Foça limanına kayıtlı trol teknelerinin sezondaki ortalama av veriminin 224 kg/tekne/gün olduğunu, kaptanla birlikte ortalama 4 tayfayla çalıştıklarını tespit etmiş, balıkçılık yönetiminde her bir bölge için ayrı ayrı ruhsatlandırmanın yapılmasının ve yetkilerin yerel yönetimlere ayrılmasının faydalarını belirtmişlerdir.

Çelikkale ve ark. (1999a) çalışmalarında, Türkiye su ürünleri sektörünü ve Avrupa Birliğini, avcılık, av gücü, yetiştiricilik, tüketim, ithalat ve ihracat yönlerinden karşılaştırmalarla incelemişlerdir.

Çelikkale ve ark. (1999b) araştırmalarında, Türkiye Su Ürünleri potansiyelini ele alarak iç sular ve denizler olarak ayrı ayrı değerlendirmişlerdir. Balıkçılığın Türkiye'deki gelişim sürecini ve avcılık konuları ele almış, mevcut sorunlara çözüm önerileri sunulmuştur. Su ürünleri sektöründeki yanlış uygulamalar ve sosyo-ekonomik yapı belirtilmiştir.

Freire ve Garcia-Allut (2000) araştırmalarında İspanya'nın Galicia bölgesinin ticari kıyı balıkçılığını işlemiş, Avrupa ticari balıkçılığındaki yönetimdeki olumsuzlukları,

sosyo-ekonomik ve biyolojik nedenlerini belirlemişlerdir. Ticari kıyı balıkçılığının verimini arttırmak için çeşitli yönetimler sunmuşlardır.

Yücel (2006) araştırmasında, Orta Karadeniz Bölgesi balıkçılığı ve balıkçıların sosyo-ekonomik durumunu incelemiş, istatistiksel veriler sonucunda; Üretim kategorileri arasında iç su balıkları avcılığının ve yetiştiriciliğinin ön planda tutulduğunu, teknelerin boylarına göre dağılımında 5-9,9 m. boyundaki teknelerin artış gösterdiğini bildirmiş, Orta Karadeniz Bölgesindeki balıkçıların %51'i 30-50 yaş arasında, %1'inin yüksekokul mezunu , %56'sının hiçbir sosyal güvencesi bulunmadığını, %34'ü ikinci iş olarak balıkçılık yaptığını, %54'ünün beş ve daha fazla bireye bakmakla yükümlü olduğunu bildirmiştir.

Akbulut ve ark.(2012) çalışmalarında, Rize, Artvin, Trabzon, Gümüşhane, Giresun Ordu illeriyle sınırlanan Doğu Karadeniz Bölgesi'nin iç su balıkçılığını ve deniz balıkları avcılığını, sosyo-ekonomik göstergelerini, deniz balıkçılığı sektörünün yapısal durumunu, bölgedeki su ürünleri sektörünün sorunlarını, bölgenin potansiyelini ve mevcut gücünü araştırmıştır.

4. KUŞADASI BÖLGESİ BALIKÇI VE SEKTÖR ANKETİ UYGULAMASI

4.1. Materyal ve Yöntem

Bu bölümde Aydın -Kuşadası bölgesinde yapılan anket çalışması gözlem görüşme yöntemi ile yapılarak niteleyici biçimde yorumlanmıştır.

4.1.1. Araştırmanın modeli

Bu çalışmada Aydın - Kuşadası bölgesinde yaşayan ve geçimini balıkçılıkla sağlayan yöre halkının sorunları ve sosyoekonomik yapısının incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla 2014-2017 yılları arasında ege denizi kıyı şeridinde bulunan Kuşadası bölgesindeki S.S Kuşadası Su Ürünleri Kooperatif ve dernek yetkilileriyle yüz yüze yapılan görüşmeler sonucunda kararlaştırılan balıkçılık merkezinde yürütülmüştür. Tarım İl ve ilçe müdürlüklerinde görevli personellerden alınan bölge ve konuyla ilgili bilgiler ve bölgede faaliyet gösteren su ürünleri kooperatifleri ile balıkçı dernek yetkilileriyle yapılan görüşmelerden elde edilen orijinal verilerle saha çalışması yapılmıştır. Sahada deneklere, kapalı ve açık uçlu sorulardan oluşan anketler dağıtılarak yüz yüze görüşmeler sonucunda bilgi edinilmiş, sorular içerisinde araştırma için gerekli görülenler değerlendirilmeye alınmıştır.

4.1.2. Evren ve örnekleme

Araştırmanın evrenini Kuşadası'nda ruhsatlı olarak su ürünleri avcılığı yapan balıkçılar oluşturmaktadır. Balıkçıların tamamının örnekleme alınması zaman bakımından güç olduğu için, araştırmanın örneklemini, Kuşadası'ndaki ruhsatlı(Avlanma Belgesine Sahip) deniz balıkçıların arasından rastgele yöntemiyle seçilen 50 balıkçı oluşturmaktadır.

4.1.3. Araç

Araştırmam için yerel kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra Tüik ve Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı gibi kurumlardan da veriler talep edilmiş ve alınmıştır.

Ruhsatlı olarak deniz balıkçılığı yapan balıkçılarla ilgili bilgilerin yetersiz olmasında dolayı elde edilecek bilgi ve verileri toplamak üzere 49 sorudan oluşturulan bir anket geliştirilmiştir. Anketin geliştirilmesi için küçük ölçekli balıkçılık konusuna dahil kaynaklar ve yayınlar taranmış, bölgedeki su ürünleri kooperatifleri, su ürünleri ve balıkçılık dernekleri yöneticilerinin yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen bilgilerden de yararlanılmıştır.

Anket formunda tekne boyutları, teknelerin teknik özellikleri, donanımları, avcılıkta kullanılan ağların malzemeleri, tekne sahipleri ve tayfalarının sosyo-ekonomik durumları, avcılık maliyetleri, pazarlama yöntemleri, avlanan balıklarının tür, miktar, fiyat ve tutar gibi sorulara yer verilmiştir.

Araştırma bölgesindeki ruhsatlı deniz balıkçılığına ait ön bilgiler ve balıkçı teknelerine ait kayıtlar ise Kuşadası İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nden sağlanmıştır.

4.1.4. Verilerin analizi

Araştırmada hazırlanan anket 50 balıkçımıza uygulanmış ve yapılan anketler değerlendirilmiş, veri ve bulgular Word ve excel programlarından faydalanarak hazırlanmıştır.

4.1.4.1. Demografik özellikler

Çizelge 3.1. Balıkçıların demografik özellikleri

Demokratik değişken	Referans Aralığı	f	%
Yaş	18-25 arası	6	12
	26-35 arası	8	16
	36-45 arası	11	22
	46-55 arası	12	24
	56-65 arası	12	24
	66 yaş ve üstü	1	2
	Toplam	50	100
Cinsiyet Durumu	Kadın	0	0
	Erkek	50	100
Eğitim Durumu	Toplam	50	100
	İlkokul	21	42
	Ortaokul	13	26
	İlköğretim	6	12
	Lise	9	18
	Üniversite	0	0
	Diğer	1	2
Ailedeki birey sayısı	Toplam	50	100
	1-2 arası	8	16
	2-4 arası	21	42
	4-6 arası	14	28
	6'dan fazla	7	14
Doğum Yeri	Toplam	50	100
	Kuşadası	32	64
	Kuşadası dışı	18	36
Kaç yıldır balıkçılık yapıyorsunuz?	Toplam	50	100
	5 yıldan az	7	14
	5-10 yıl arası	11	22
	10-15 yıl arası	7	14
	15-20 yıl arası	8	16
	25 yıldan fazla	17	34
	Toplam	50	100

Tablo incelendiğinde; ankete katılan balıkçıların yaş ortalamasının yüksek ve %100'ünün erkek olduğu görülmektedir. Balıkçıların öğrenim düzeylerinin düşük olduğu ve % 42 oranıyla ilkokul mezunlarının en büyük grubu meydana getirdiği görülmektedir. Genelde aile bireylerinin sayısının 2- 4 arasında değiştiğini, yaklaşık üçte ikisinin Kuşadası'nda doğduğu ve buranın yerli halkından olduğu, yaklaşık üçte birinin 25 yıldan fazladır balıkçılık yaptığı tespit edilmiştir.

4.1.4.2. Teknelerin özellikleri

Çizelge 3.2. Balıkçı teknelerinin özellikleri

		f	%
Balıkçılık için kullandığınız tekne sizin mi?	Evet	30	60
	Hayır	20	40
	Toplam	50	100
Teknelerin sınıfı	8 m altı	26	52
	8-12 m arası	20	40
	12 m üstü	2	4
	12 m üstü gırgır	1	2
	12 m üstü trol	0	0
	Boş cevap	1	2
	Toplam	50	100
Teknelerin yaşı	5 yaş altı	6	12
	5-10 yaş arası	12	24
	10-15 yaş arası	8	16
	15-20 yaş arası	11	22
	20 yaş üstü	12	24
	Boş cevap	1	2
	Toplam	50	100
Teknede siz dahil kaç kişi çalışıyor?	2	24	48
	3	14	28
	4	10	20
	5	0	0
	6	0	0
	7 ve üstü	2	4
	Toplam	50	100

Tablo incelendiğinde; ankete katılan balıkçıların yarısından fazlasının kendine ait teknede avcılık yaptığı, bu teknelerin yine yarısından fazlasının 8 m altı teknelerden oluştuğu görülmüştür. Ankette teknelerin yaşı için verilen cevaplarda en büyük grupların % 24 ile 20 yaş üstü ve % 24 ile 5 - 10 yaş arası gruplarının olduğu tespit edilmiştir. Teknelerde çalışanların oranlarına bakıldığında en büyük grubun % 48 ile 2 kişi olduğu görülmektedir. teknelerde çalışanların % 4 'lük kısmı ise 7 ve üstü cevabını işaretlemiştir.

4.1.4.3. Avlanma bilgileri

Çizelge 3.3. Balıkçıların avlanma bilgileri

		f	%
Avlanma yöntemleri	Uzatma ağı	19	38
	Parakete	19	38
	Voli ağı	3	6
	Balık ağları ve olta ile	3	6
	Fanyalı ağlar	1	2
	Misina ve olta ile	1	2
	Gırgır	1	2
	Boş cevap	3	6
	Toplam	50	100
Seçici avcılık yöntemlerini uygulayabiliyor musunuz?	Evet	34	68
	Hayır	16	32
	Toplam	50	100
	Evet	36	72
Genelde avlandığınız belli bölgeler var mı?		36	28
	Hayır	14	28
	Toplam	50	100
Varsa bu bölgeler nereleridir?	Pamucak	18	36
	Gözelçalmlı	11	22
	Kuşadası açıkları	7	14
	Ada banko	3	6
	Karina	3	6
	Kısmet bankosu	2	4
	Didim bölgesi	2	4
	Kumsallık yerler	2	4
	Yasak olmayan her yerde	2	4
	Toplam	50	100
Avladığınız balıklar Bakanlıkça ilan edilen boyların üzerinde midir?	Evet	44	88
	Hayır	6	12
	Toplam	50	100
Bakanlıkça yapılan çeşitli yasak ve sınırlamaların sizlerin ve balıkçılık sektörünün geleceği için yararlı olduğuna inanıyor musunuz?	Evet	23	46
	Biraz	13	26
	Hayır	14	28
	Toplam	50	100
Avcılık faaliyetlerini gece mi yoksa gündüz mü gerçekleştiriyorsunuz?	Gece	43	86
	Gündüz	6	12
	Boş Cevap	1	2
	Toplam	50	100
Yörede kaçak avcılık yada yasak yöntemlerle avcılık yapılıyor mu?	Evet	49	98
	Hayır	0	0
	Boş cevap	1	2
	Toplam	50	100
Daha çok hangi yasak yöntemlerle avcılık yapılıyor?	Şebeke (kaçak trol)	27	54
	Işıkla dalarak zıpkın avcılığı	13	26
	Tüpte dalarak zıpkın avcılığı	7	14
	Trol	3	6
	Toplam	50	100

Tablo incelendiğinde; ankete katılan balıkçıların en çok % 38 ile uzatma ağı ve yine % 38 ile parakete kullanarak avlandığı görülmektedir. "Seçici avcılık yöntemlerini uygulayabiliyor musunuz?" Sorusuna balıkçıların % 68'i evet cevabını, % 32'si hayır cevabını vermiştir. Balıkçıların üçte ikisinin genelde avlandıkları belli bölgeler olduğu ve % 38'lik oranla en çok Pamucak'ta avlandıkları görülmektedir. Pamucak'ı % 22 oranla Güzelçamlı, % 13 oranla Kuşadası açıkları izlemektedir.

Balıkçıların % 88'i avladıkları balıkların bakanlıkça ilan edilen boyların üzerinde olduğu cevabını vermişlerdir. Balıkçıların % 46'sı "Bakanlıkça yapılan çeşitli yasak ve sınırların sizler ve balıkçılık sektörü için yararlı olduğuna inanıyor musunuz?" sorusuna evet cevabını verirken % 28'i hayır cevabını, % 26'sı ise biraz cevabını vermiştir. Ankete katılan balıkçıların % 86'sı gece avlandığını belirtmiştir. Balıkçıların % 98'i yörede kaçak avcılığın ve yasak yöntemlerle yapılan avcılığın yoğun olduğunu ve yasak avcılık içinde en çok % 54 ile şebeke avcılığının yapıldığını belirtmişlerdir.

Çizelge 3.4. Balık türlerindeki değişim bilgileri

		f	%
Ağlara takılan ve bu bölgede daha önce görülmeyen yeni balık türlerine rastladınız mı?	Evet	25	50
	Hayır	25	50
	Toplam	50	100
Rastlanılan yeni balık türleri nelerdir?	Sokan Sarpa/ Boops Salpa	19	38
	Antenli Mercan/ Pagellus erythrinus	14	28
	Balon Balığı/ Lagocephalus sceleratus	13	27
	Karides/ Squilla	4	7
	Toplam	50	100
CITES kapsamındaki canlı türlerinden Kuşadası körfezinde rastlanılanı var mı?	Evet	30	60
	Hayır	18	38
	Boş cevap	2	4
	Toplam	50	100
Avladığınız balık miktarında belirgin bir artış var mı?	Evet	1	2
	Hayır	49	98
	Toplam	50	100
Eskiden avladığınız birçok balık türünü halen kayda değer ölçüde avlayabiliyor musunuz?	Evet	1	2
	Hayır	49	98
	Toplam	50	100

Tablo 13 incelendiğinde; ankete katılan balıkçıların % 50'si ağlara takılan ve daha önce burada görülmeyen yeni balık türlerine rastladıklarını, bunların içinde % 38 ile Sokan sarpa balığının en fazla rastlanılanı olduğunu, % 60'ı da Soyu Tehlikede Olan Türlerin Ticaretine Yönelik Uluslararası Sözleşme CITES kapsamındaki canlı türlerine rastladıklarını belirtmişlerdir. Balıkçılarımızın % 98 'i 'Avlandığınız balık miktarında belirgin bir artış var mı? 've Eskiden avlandığınız birçok balık türünden halen kayda değer ölçüde avlayabiliyor musunuz?' sorularına hayır cevabını vermişlerdir.

4.1.4.4. Ekonomik Özellikler

Çizelge 3.5. Balıkçıların ekonomik durumu

		f	%
Başka yerlerden gelen balıkçı gemilerinin Kuşadası körfezinde yaptığı avcılık sizlere ekonomik olarak zarar veriyor mu?	Evet	43	86
	Hayır	7	14
	Toplam	50	100
Olta yada zıpkınlarla avcılık yapan amatör avcılar yaptığı avcılık sizlere ekonomik olarak büyük zarar veriyor mu?	Evet	44	88
	Hayır	6	12
	Toplam	50	100
Avladığınız balıkları nerelere satıyorsunuz?	Balık halinde	42	84
	Kendimiz satıyoruz	3	6
	Halde yada kendim satıyorum	3	6
	Boş cevap	2	4
	Toplam	50	100
Avladığınız balıkları pazarlamada sorun yaşıyor musunuz?	Evet	17	34
	Hayır	33	66
	Toplam	50	100
Yıllık geliriniz ne kadar?	30.000 TL	1	2
	20.000 TL	2	4
	15.000 TL	3	6
	12.000 TL	5	10
	11.000 TL	4	8
	10.000-12.000 TL arası	4	8
	10.000 TL	11	22
	8.000 TL	7	14
	7.000 TL	4	8
	5.000 TL	3	6
	Geçinecek kadar	1	2
	Belirsiz	1	2
	Boş cevap	4	8
	Toplam	50	100
Balıkçılıktan elde ettiğiniz gelir geçimimize yetiyor mu?	Evet	14	28
	Hayır	35	70
	Boş cevap	1	2
	Toplam	50	100
Geçiminiz için balıkçılık dışında başka bir iş yapıyor musunuz?	Evet	17	34
	Hayır	33	66
	Toplam	50	100

Çizelge 3.5. Balıkçıların ekonomik durumu (devam)

		f	%
Balıkçılarımız 10 yıl önceki kazançlarını elde edebiliyorlar mı?	Evet	0	0
	Hayır	50	100
	Toplam	50	100
Daha fazla balık avlamanın mı, yoksa avladığınız balıkların olması gereken fiyatlarla sizden alınmasının mı, size daha fazla gelir getireceğini düşünüyorsunuz.	Daha fazla balık avlamak	4	8
	Balıkların olması gereken fiyatlardan bizlerden alınması	46	92
	Toplam	50	100
Ekonomik olarak ihtiyaç duyduğunuzda kredi alabileceğiniz yeterli kurum ve kuruluşlar var mı?	Evet	30	60
	Hayır	20	40
	Toplam	50	100
Gerekli durumlarda kredi kullandınız mı?	Evet	15	30
	Hayır	35	70
	Toplam	50	100
Kuşadası balıkçı barınağı ihtiyaçlarınızı karşılıyor mu?	Evet	34	68
	Hayır	16	32
	Toplam	50	100
Hangi sosyal güvenlik kurumuna üyesiniz?	Tarım başkuru	11	22
	Emekli	9	18
	Emekli sandığı emeklisi	4	8
	SSK emeklisi	4	8
	SSK	4	8
	Boş cevap (Üye olmayan)	18	36
	Toplam	50	100
İlçemizdeki su ürünleri kooperatifine üye misiniz?	Evet	21	42
	Hayır	29	58
	Toplam	50	100
Yaptığınız iş can güvenliği açısından riskli bir iş midir?	Evet	48	96
	Hayır	2	4
	Toplam	50	100
İmkan bulsanız balıkçılık dışında başka bir işte çalışır mıydınız?	Evet	40	80
	Hayır	10	20
	Toplam	50	100

Ankete katılan balıkçıların % 86'sı başka yerlerden gelen balıkçı gemilerinin Kışadası'nda yaptıkları avcılığın kendilerine zarar verdiğini belirtmişlerdi, Balıkçıların % 88'i olta ya da zıpkınla avlanan amatör balıkçıların kendilerine zarar verdiğini belirtmişlerdi, "Avladığınız balıkları nerelere satıyorsunuz?" Sorusuna balıkçılarımızın % 84'ü Balık Hali'nde cevabını vermiştir. "Avladığınız balıkları pazarlamada sorun yaşıyor musunuz?" Sorusuna balıkçıların % 66'sı hayır cevabını vermiştir. Balıkçıların gelir durumuna bakıldığında en büyük oranla % 22'si yıllık gelirinin 10.000 TL olduğunu, % 14'u yıllık gelirinin 8.000 TL olduğunu, % 10'u yıllık

gelirinin 12.000 TL olduğunu belirtmişlerdir. Balıkçıların % 70'i Balıkçılıktan elde ettiğiniz gelir geçiminize yetiyor mu?" sorusuna hayır, % 28'i evet cevabını vermiştir. "Geçiminiz için balıkçılık dışında ek iş yapıyor musunuz?" Sorusuna balıkçılarımızın % 66'sı hayır, % 34'ü evet cevabını vermiştir. Ankete katılan balıkçıların tamamı önceki dönemde elde ettikleri kazançlarını sağlayamadıklarını belirtmişlerdir. Balıkçıların % 92'si avladıkları balıkların olması gereken fiyatlarla kendilerinden alınmasının, daha fazla gelir getireceğini, % 8'i ise fazla balık avlamanın daha fazla gelir getireceğini belirtmişlerdir. Balıkçıların % 60'ı "Ekonomik olarak ihtiyaç duyduğunuzda kredi alabileceğiniz yeterli kurum ve kuruluşlar var mı?" sorusuna evet cevabını, % 40'ı hayır cevabını vermiştir. "Gerekli durumlarda kredi kullandınız mı?" Sorusuna balıkçılarımızın % 70'i hayır cevabını, % 30'u evet cevabını vermiştir.

Ankete katılan balıkçıların % 68, Kuşadası balıkçı barınağının ihtiyaçlarını karşıladığını belirtmişti, "Hangi sosyal güvenlik kurumuna üyesiniz, Sorusuna balıkçılarımızın % 36'sı cevap vermeyerek üye olmadığını belirtmiştir. Balıkçıların % 22'si ise Tarım Bağ-Kuru üyesi olduğunu, % 18, emekli olduğunu, % 8'i Emekli Sandığı emeklisi olduğunu, % 8'i SSK emeklisi olduğunu, % 8, ise SSK üyesi olduğunu bildirmiştir. "İlçenizdeki Su Ürünleri Kooperatifi'ne üye misiniz?" Sorusuna balıkçıların % 58'i hayır, % 42'si evet cevabını vermiştir. Balıkçıların % 96'sı yaptığı işin güvenliği açısından riskli olduğunu belirtmiş, "imkan bulsanız balıkçılık dışında başka bir işte çalışır mıydınız?" Sorusuna ise balıkçıların % 80'i evet cevabını, % 20'si hayır cevabını vermiştir.

Çizelge 3.6. Kuşadası'ndaki balıkçıların, balıkçılık sektörünün sürdürülebilirliği ile ilgili görüşleri

		F	%
Kuşadası'ndaki deniz balıkçılığının sürdürülebilir olması için yapılması gereken en önemli şey nedir?	Trol ve gırgırlar denetlenmeli/yasaklanmalı	14	28
	Daha ucuz ve kolay kredi sağlanmalı	8	16
	Kaçak avcılık engellenmeli	7	14
	Akaryakıt ucuz olmalı	6	12
	Balıkçılık teşvik edilmeli	6	12
	Gırgırlara lamba yasağının getirilmesi	3	6
	Yabancı gemilerin körfezde daha sıkı denetlenmesi	3	6
	Küçük ebatla balık naklinin engellenmesi	3	6
	Toplam	50	100

Ankete katılan balıkçıların Kuşadası'ndaki deniz balıkçılığının sürdürülebilir olması için yapılması gereken en önemli şey nedir? sorusuna birden fazla cevap verdiği görülmüştür. En fazla % 28 ile trol ve gırgırların yasaklanması gerektiği cevabının verildiği ve bunu % 16 oranıyla daha ucuz ve kolay kredi sağlanmalı, % 14 oranıyla kaçak avcılık engellenmeli, %12 oranıyla akaryakıt ucuz olmalı cevaplarının izlendiği görülmektedir.

Çizelge 3.7. Kuşadası'ndaki balıkçıların önemli sorunları

		F	%
Sizce Kuşadası'ndaki turizm tesisleri balıkçılığa zarar veriyor mu?	Evet	31	62
	Hayır	19	38
	Toplam	50	100
Kuşadası'nda balıkçılığı olumsuz etkileyecek boyutta bir deniz kirliliği problemi yaşıyor mu?	Evet	19	38
	Hayır	30	60
	Boş cevap	1	2
	Toplam	50	100
Kuşadası'ndaki balıkçılarımızın en önemli sorunları nelerdir?	Kaçak ve yasak avcılık	17	34
	Dışarıdan gelen gırgır ve trollerin kaçak ve usulsüz avlanmaları	9	18
	Kuşadası'ndaki balıkçı barınağını kiralamayışımız.	7	14
	Yakıtın pahalı olması	7	14
	Balıkçı barınağında amatör teknelerin çok olması	2	4
	Hiçbir şekilde maddi destek olmaması	2	4
	Büyük çekek yeri olmaması	2	4
	Sosyal güvence eksikliği	2	4
	Yeterli kredi bulunamaması	1	2
	Cezaların yüksek olması	1	2
	Toplam	50	100

Ankete katılan balıkçıların % 62'si "Sizce Kuşadası'ndaki turizm tesisleri balıkçılığa zarar veriyor mu?" sorusuna evet cevabını, % 38'i ise hayır cevabını vermiştir. "Kuşadası'nda balıkçılığı olumsuz etkileyecek boyutta bir deniz kirliliği problemi yaşıyor mu?" Sorusuna balıkçıların % 60'ı hayır cevabını, % 38'i evet cevabını vermiş, % 2'si de cevap vermemiştir. Ankete katılan balıkçıların "Kuşadası'ndaki balıkçılarımızın en önemli sorunları nelerdir?" sorusuna birden fazla cevap verdiği görülmüştür. En fazla % 38 ile kaçak ve yasak avcılık cevabının verildiği ve bunu % 18 oranıyla dışarıdan gelen gırgır ve trollerin kaçak ve usulsüz avlanmadan, % 14 amacıyla Kuşadası'ndaki balıkçı barınağını kiralayamayışımız, % 14 oranıyla yakıtın pahalı olması cevapların izlediği görülmektedir.

Ankete katılan balıkçıların % 90'ı "Kuşadası'nda denizlerde yapılan kültür balıkçılığı geliştirilmeli mi?" sorusuna hayır, % 8'i evet cevabını vermiş, % 2'si de cevap vermemiştir. "Kuşadası Körfezinde kültür balıkçılığı için en uygun yerler nereleridir?"

Sorusuna ise balıkçıların %20'si böyle yer yok %16'sı hiçbir yer olmasın, çünkü denizi mahvediyor, suyu bozuyor ve doğal ortamı öldürüyor, %6'sı olamaz, turizm bölgesi olduğu için, %4'ü 3 mil dışında olabilir, %4'ü sahil siteleri olabilir cevabını vermiş, %50 'si ise cevap vermemiştir.'Gerekli sermaye ve izinleri elde ederseniz, geleneksel avcılığı bırakıp kültür balıkçılık yapar mısınız? Sorusuna ise balıkçıların %96'sı hayır cevabını , %4'ü ise evet cevabını vermiştir.

5. ARAŞTIRMA BULGULARI VE TARTIŞMA

5.1. Kuşadası Bölgesindeki Küçük Ölçekli Balıkçıların Demografik Özellikleri

1) Kaç yaşındasınız?

50 balıkçının yaş aralıklarının dağılımına baktığımızda en büyük grubun % 24 ile 46-55 yaş arası ve yine % 24 ile 56-65 yaş arası olduğu görülmektedir. Sırasıyla bunu % 22 ile 36-45 yaş arası, % 16 ile 26-35 yaş arası, % 12 ile 18-25 yaş arası, % 2 ile 66 yaş ve üstü grupları takip etmektedir. Genel olarak balıkçıların yaş ortalamasının yüksek olduğu görülmektedir. Yaş aralığı genç olan balıkçıların oranı düşüktür. Bu da Kuşadası'nda balıkçılık sektörünün gençler tarafından pek tercih edilmediğini göstermektedir. 66 yaş ve üstü nüfus içinde balıkçılık yapanların oranı ise en düşük grubu oluşturmaktadır.

2) Cinsiyetiniz Nedir?

Ankete katılan balıkçıların hepsi erkektir. Bu nedenle Kuşadası'ndaki balıkçılık sektörünün genelde erkek nüfusunun uğraştığı bir iş olduğu görülmektedir.

3) Eğitim Durumunuz Nedir?

Ankete katılan balıkçıların % 42 ile en çok ilkokul mezunu olduğu görülmektedir. Bunu % 26 ile ortaokul mezunları, % 18 ile lise mezunları, % 12 ile ilköğretim mezunları takip etmektedir. % 2 Oranında bir okuldan mezun olmayan ancak okuma - yazma bilen balıkçı grubu vardır. Ankete katılan balıkçıların içinde üniversite mezunu yoktur. Genel olarak balıkçıların öğrenim düzeyleri düşüktür.

4) Ailenizde Siz Dahil Kaç Kişi Var?

Ankete katılan balıkçıların aileleri en çok % 42'lik oranla 2-4 kişi arasındadır. Bunu sırasıyla %28 oranı ile 4 -6 kişi arası ,% 16 oranı ile 1 - 2 kişi arası,ve % 14 oranı ile 6,'dan fazla kişi cevapları takip etmektedir.

5) Kuşadası'nda mı Doğdunuz?

Ankete katılan balıkçıların % 64'ü Kuşadası'nda doğmuştur. Genel olarak ilçemizdeki balıkçıların doğdukları bu bölgede balıkçılık yaptıkları belirlenmiştir. % 36 Oranında balıkçımız ise Kuşadası doğumlu değildir. "Bunların da önemli bir kısmı emekli olduktan sonra bu bölgeye yerleşmiş ve balıkçılık yapmaya başlamış kişilerdir.

5.2. Kuşadası Bölgesindeki Küçük Ölçekli Balıkçıların Tekne Özellikleri

6) Kaç Yıldır Balıkçılık Yapıyorsunuz?

Ankete katılan balıkçıların en büyük oranla %34'ünün 25 yıldan fazla balıkçılık yaptığını, bunu sırasıyla %22 oranla 5-10 yıl arası,%16 oranla 15-20 yıl arası ,%14 oranla 10-15 yıl arası ,%14 oranla 10-15 yıl arası ve yine %14 oranla 5 yıldan az gruplarının takip ettiği belirlenmiştir. Bu dağılıma bakarak Kuşadası'ndaki balıkçıların uzun yıllardır bu işi yaptıklarını, mesleğe yeni başlayanların oranının düşük olduğu belirlenmiştir.

7) Balıkçılık İçin Kullandığınız Tekne Sizin mi?

Ankete katılan %60 'ı balıkçılık için kullandıkları teknenin kendilerine ait olduğunu,% 40'ı ise kullandıkları teknenin kendilerine ait olmadığını belirtmişlerdir.

8)Teknenizin Sınıfı Nedir?

Ankete katılan balıkçıların % 52'sinin kullandıkları teknenin 8 metre altı sınıfında olduğu belirlenmiştir. Bunu sırasıyla % 40 ile 8 - 12 metre arası, % 4 ile 12 metre üstü sınıfları takip etmektedir. Balıkçıların % 2'sinin 12 metre üstü gırgır teknesi kullandığı belirlenmiştir. 12 metre üstü trol teknesi, kullanan balıkçı olmadığı ve % 2 oranında kişinin soruya cevap vermediği görülmüştür. Kuşadası ilçe Gıda- 'Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nden aldığımız belge ve bilgiler ile Kuşadası Su Ürünleri Kooperatifi Müdürlüğü'nden aldığımız bilgilere göre Kuşadası'na kayıtlı 85 balıkçı ruhsatına sahip tekne olduğu tespit edilmiştir. Bunlardan özellikle 20 tanesinin aktif olarak balıkçılık faaliyetinde bulunduğu belirlenmiştir. Aktif balıkçılık yapılan bu teknelerin arasında 3 tane gırgır, 4 tane ışık teknesi olduğu tespit edilmiştir.

9) Teknenizin Yaşı Nedir?

Ankete katılan balıkçıların % 24'ü teknesinin yaşı için 5 - 10 yaş arası cevabını, yine % 24'ü teknesinin yaşı için 20 yaş üstü cevabını vermiştir. Bunu % 22 ile 15 - 20 yaş arası, % 16 ile 10 - 15 yaş arası, % 12 ile 5 yaş altı cevabı izlemektedir. Ankete katılan balıkçıların %2'si bu soruya cevap vermemiştir. Genel olarak bakıldığında Kuşadası'ndaki balıkçı teknelerinin yaşının yüksek olduğu görülmektedir.

10) Teknenizde Siz Dahil Kaç Kişi Çalışıyor?

Ankete katılan balıkçıların % 48 'inin teknelerinde 2 kişi çalıştığı belirlenmiştir. Bu durumun Kuşadası'ndaki balıkçı teknelerinin genelde küçük boyda olmalarından kaynaklandığı açıktır. Sırasıyla balıkçıların %28'inin teknede 3 kişi, %20'sinin teknede 4 kişi, %4'ünün teknede 7 ve üstü olarak çalıştığı belirlenmiştir. Ankette teknede 5 ve 6 kişi çalışıyor cevabını veren balıkçımız yoktur.

5.3. Kuşadası Bölgesindeki Küçük Ölçekli Balıkçıların Avlanma Teknikleri

11) Hangi Yöntemlerle Avlanıyorsunuz?

Ankete katılan balıkçıların % 38'i uzatma ağı, % 38'i parakete cevabını vermişlerdir. Bunu sırasıyla % 6 ile voli ağı, % 6 ile balık ağları ve olta, % 2 ile fanyalı ağlar, % 2 ile misina ve olta, % 2 ile gırgır cevapları izlemektedir. Balıkçıların % 6'sı ise bu soruya cevap vermemiştir. Buna göre Kuşadası'nda en çok kullanılan avlanma yöntemlerinin uzatma ağı ve parakete olduğu söylenebilir.

12) Seçici Avcılık Yöntemlerini Uygulayabiliyor musunuz?

Ankete katılan balıkçıların % 68'i "Seçici avcılık yöntemlerini uygulayabiliyor musunuz"? Sorusuna evet cevabını.% 32'si hayır cevabını vermişlerdir. Buna göre balıkçıların avcılık konusunda bilinçli oldukları söylenebilir.

13) Genelde Avlandığınız Belli Bölgeler Var mı?

Ankete katılan balıkçıların %72'si bu soruya evet, %28 'i hayır cevabını vermişlerdir.

14) Varsa Nerelerdir?

Ankete katılan balıkçıların %38 'i bu soruya Pamucak cevabını verirken, %22 ile Güzelçamlı, %13 ile Kuşadası açıkları, %5 ile Karina, %5 oranı ise kısmet bankosu, %5 ile ada banko, %4 ile Didim bölgesi, %4 oranı ile kumsallık yerler, %4 oranı ile de yasak olmayan her yer cevaplarını vermişlerdir. Pamucak' ın Küçük Menderes nehrinin deltasında olması, Güzelçamlı açıklarının da Büyük menderes deltasına yakın olması ve delta bölgesinde balık veriminin yüksek olması nedeni ile balıkçılık faaliyetleri bu bölgelerde toplanmıştır.

15) Genelde Hangi Balık Türlerini Avlıyorsunuz?

Ankete katılan balıkçıların'' Genelde Hangi Balık Türlerini Avlıyorsunuz?'' sorusuna en çok %21 ile çipura cevabını vermişlerdir. Bunu sırasıyla % 19 ile barbun,% 19 ile mercan,% 9 ile melanur, % 7 ile kefal, % 6 ile karagöz, % 4 ile sarıgöz, % 4 ile sinarit, % 3 ile zurna, % 3 ile palamut, % 1 ile levrek, lahos, tirsi, hamsi, mırmır, kolyoz, kupez vb.ve % 1 ile bölgede bulunan diğer balık türleri cevabı izlemektedir.

16) Avladığınız Balık Miktarında Belirgin Bir Artış Var mı?

Ankete katılan balıkçıların % 98 'si hayır cevabını verirken,% 2 'si evet cevabını vermiştir. Evet cevabını veren gırgır tekne sahibinden gelmiştir. Bunun sebebinin ise gemide balık sürülerinin yerlerini tespit edebilen aletlerin varlığı ve gırgır ağlarıyla daha fazla balık tutma imkanı olmasından kaynaklanmaktadır.

17) Eskiden Avladığınız Birçok Balık Türünün Halen Kayda Değer Ölçülerde Avlayabiliyor musunuz?

Ankete katılan balıkçıların % 98 'si hayır cevabını verirken, % 2 'si evet cevabını vermiştir. Evet cevabını veren gırgır tekne sahibinden gelmiştir.

18)Avladığınız Balıklar Bakanlıkça İlan edilen Boylarının Üzerinde midir?

Ankete katılan balıkçıların %88 'si hayır cevabını verirken,%12 'si evet cevabını vermiştir. Bu da balıkçıların önemli bir kısmının yasal düzenlemelere uyduğunu göstermektedir

19) Bakanlıkça Yapılan Çeşitli ve Sınırlamaların Sizlerin ve Balıkçılık Sektörünün Geleceği İçin Yararlı olduğuna İnanıyor musunuz?

Ankete katılan Balıkçıların% 46'sı Bakanlıkça yapılan çeşitli yasak ve sınırlamaların sizlerin ve balıkçılık sektörünün geleceği için yararlı olacağına inanıyor musunuz? sorusuna evet % 28'i hayır, % 26'sı ise biraz cevabını vermiştir.

20) En Çok Verimi Hangi Aylarda Alıyorsunuz?

Anketimize katılan balıkçıların en çok verimi % 14 ile Nisan ayında aldığı görülmektedir. Bunu sırayla % 13 ile Mayıs ve Ekim, %12 ile Kasım ve Eylül ayları izlemektedir. Balıkçıların en az verim aldığı ay % 3 ile Ağustos ayıdır. Bunu sırasıyla % 4 ile Şubat, Ocak ve Temmuz ayları izlemektedir. Buna göre ilkbahar ayları ile sonbahar aylarında balık veriminin daha yüksek olduğu görülmektedir.

21)Avcılık Faaliyetlerini Daha çok Gece mi Yoksa Gündüz mü Gerçekleştiriyorsunuz?

Ankete katılan balıkçıların % 86'sı avcılık faaliyetlerini gece yaptıklarını,% 12 'si ise soruya cevap vermiştir. Bu sonuçlara bakarak Kuşadası'ndaki avcılık faaliyetlerinin genelde gece yapıldığı söylenebilir. Bu durumun nedenini sorduğumuzda balıkçıların gece av veriminin daha yüksek olduğunu belirtmişlerdir.

22) Ağlara Takılan Ve Bu Bölgede Daha Önceden Görülmeyen Yeni Balık Türlerine Rastlıyor musunuz?

Ankete katılan balıkçıların %50'si ' ' Daha Önceden Görülmeyen Yeni Balık Türlerine Rastlıyor musunuz? Sorusuna evet cevabını, %50'si de hayır cevabını vermiştir.

23) Rastladıysanız Bunlar nelerdir?

Anketimizdeki bir önceki soruya evet cevabı veren balıkçıların % 38'i rastladıkları yeni balık türü için soka sarpa cevabını vermiştir. Bunu % 28 oranları ile antenli mercan, % 27 oranıyla balon balığı ve % 7 oranı ile de karides cevaplarını vermiştir. Lesepsiyen bir tür olan balon balığı zehirli olduğu için balıkçılar yakaladıkları bu balığı denize geri bıraktıklarını beyan etmişlerdir.

24) Cites Kapsamındaki Canlı Türlerine Kuşadası Körfezi'nde Rastladınız mı?

Ankete katılan balıkçıların % 60'ı "CITES'' kapsamındaki canlı türlerinden Kuşadası Körfezi'nde rastladıklarınız var mı?" sorusuna evet cevabını, % 36'sı hayır cevabını vermiştir, % 4'ü de soruya cevap vermemiştir.

25) Yörede Kaçak Avcılık Yada Yasak Yöntemlerle Avcılık Yapılıyor mu?

Ankete katılan balıkçıların % 98'i bu soruya evet cevabı vermiştir. Hayır cevabı veren balıkçı olmamıştır, balıkçıların % 2'si bu soruya cevap vermemiştir.

26) Daha Çok Hangi Yasak Yöntemlerle Avcılık Yapılıyor?

Ankete katılan balıkçıların % 54'ü bu soruya şebeke avcılığı, % 25'i ışıktaki yapılan zıpkıncılık faaliyetleri, % 15'i tüple yapılan zıpkıncılık faaliyetleri, % 6'sı ise trol avcılığı cevabını vermiştir. "Şebeke avcılığı denilen şey aslında yasa dışı trol avcılığıdır. Bunlar küçük balıkçı teknelerine trol donanımı kurarak yasa dışı avcılık yapmaktalar.

5.4. Kuşadası Bölgesindeki Küçük Ölçekli Balıkçıların Ekonomik Özellikleri

27) Başka Yerlerden Gelen Balıkçı Gemilerinin Kuşadası Körfezi'nde Yaptığı Avcılık Sizlere Ekonomik Olarak Büyük Zarar Veriyor mu?

Anketimize katılan balıkçıların % 86'sı bu soruya evet cevabını, % 14'ü ise hayır cevabını vermiştir. "Ege'de trolle avlanmak serbest, Kuşadası, kayıtlı trol teknesi yok. Trol tekneleri balık sürülerini takip ederek dışarıdan geliyor. Bu tekneler yaklaşık 10 - 12 tane ve genellikle Balıkesir ve İzmir plakalı."

28) Olta İle Yada Zıpkın İle Avcılık Yapan Amatör Avcıların Yaptığı Avcılık Faaliyetleri Ekonomik Olarak Sizlere Büyük Zarar Veriyor mu?

Anketimize katılan balıkçıların % 88'i bu soruya evet cevabını, % 12'si ise hayır cevabını vermiştir.

29) Avlandığınız Balıkları Nerelere Satıyorsunuz?

Anketimize katılan balıkçıların % 84'ü avladıkları balıkları, Balık Hali'ne sattığını, % 6'sı balıkları kendisinin sattığını, % 6'sı balıkları Halde ya da kendisinin sattığını belirtmiştir. % 4'ü ise soruya cevap vermemiştir. Buna göre balıkçıların avladıkları balığı genel olarak Kuşadası Belediyesi Su Ürünleri Toptan ve Perakende Satış Merkezi'ne sattığı görülmektedir.

30) Avladığınız Balıkları Pazarlamada Sorun Yaşıyor musunuz?

Ankete katılan balıkçıların % 34 'ü'' Avladığınız balığı pazarlama sorun yaşıyor musunuz?' Sorusuna evet cevabını,%66'ısı hayır cevabını vermiştir.

31) Yıllık Geliriniz Ne Kadar?

Ankete katılan balıkçıların yıllık gelirleri en çok % 22 oranı ile 10.000 TL'dir. Bunu % 14 oranı ile 8.000 TL , % 10 oranı ile 12.000 TL, % 8 oranı ile 11.000 TL, % 8 oranı ile 10.000-12.000 TL arası, %9 oranı ile 7.000 TL ,% 8 oranı ile cevapsız ,% 6 oranı ile 5.000 TL, % 4 oranı ile 20.000 TL,% 2 oranı ile geçinecek kadar, ve % 2 oranı ile belirsiz cevapları izlemiştir.

32) Balıkçılıktan Elde Ettiğiniz Gelir Geçiminize Yetiyor mu?

Anketimize katılan balıkçıların % 28'i bu soruya evet cevabını, % 70'i hayır cevabını vermiş, % 2'si de soruyu cevapsız bırakmıştır. Kuşadası Su Ürünleri Kooperatifinden aldığımız bilgilere göre balıkçıların önemli bir kısmı zor şartlarda geçimini sağlamaya çalışmakta, hatta bazıları teknede yaşamaktadır. Genelde tekne sahibi olanlar, özellikle büyük tekne sahipleri geçimlerini daha rahat sağlayabilmektedir.

33) Geçiminiz İçin Balıkçılık Dışında Ek İş Yapıyor musunuz?

Ankete katılan balıkçıların % 34'ü bu soruya evet cevabını, % 66'sı ise hayır cevabını vermiştir. Genelde balıkçılarımızın başka bir işte çalışmadığı görülmektedir. Kuşadası Su Ürünleri Kooperatifi Müdürü Ahmet Duyar'la yaptığımız görüşmede, bu durumun nedenini sordüğümüzda, balıkçıların önemli bir kısmının yaptığı işte özgür olmak istediğini, geçimini zor sağlasa da başka bir işte çalışmayı bu nedenle düşünmediklerini belirtmiştir.

34) Balıkçılarımız Önceki Dönemdeki Kazançlarını Elde Edebiliyorlar mı?

Ankete katılan balıkçıların tamamı (% 100'ü) "Balıkçılarımız önceki dönemlerdeki kazançlarını elde edebiliyorlar mı?" sorusuna hayır cevabını vermiştir. Bu durum günümüzde balıkçılık sektörünün yeterli kazanç elde edilen bir iş grubu olmaktan çıktığını göstermektedir.

35) Daha Fazla Balık Avlamanın mı, Yoksa Avladığınız Balıkların Olması Gereken Fiyatlarla Sizden Alınmasının mı, Size Daha Fazla Gelir Getireceğine inanıyor musunuz?

Anketimize katılan balıkçıların % 8'i daha fazla balık avlamanın, %92'si ise avlanan balıkların olması gereken fiyatlarla kendilerinden alınmasının, daha fazla gelir getireceği cevabını vermiştir. Ege Denizi'ndeki balık türleri ekonomik bakımdan değerli türler olmasına rağmen, genelde balık fiyatlarının düşük olması, balıkçılar tarafından gelir düzeylerinin düşmesinde bir etken olarak görülmüştür.

36) Sizce Kuşadası'ndaki Turizm Tesisleri Balıkçılığa Zarar Veriyor mu?

Ankete katılan balıkçıların % 63 'si bu soruya evet cevabını ,% 38'i ise hayır cevabını vermiştir. Bu durum Kuşadası'nda balıkçılığı etkileyecek boyutta bir kıyı yapılaşması olduğunu göstermektedir.

37) Kuşadası'nda Balıkçılığı Olumsuz Etkileyecek Boyutta Bir Deniz Kirliliği Problemi Yaşanıyor mu?

Ankete katılan balıkçıların % 38'i bu soruya evet cevabı verirken ,% 60 'ı hayır cevabını vermiş, % 2 'si ise soruya cevap vermemiştir. Ankete göre denizin kirli olduğunu söyleyen balıkçıların oranı fazla yüksek değildir.

38) Ekonomik Olarak İhtiyaç Duyduğunuzda Kredi Alabileceğiniz Yeterli Kurum ve Kuruluşlar Var mı?

Ankete katılan balıkçıların % 60'ı bu soruya evet cevabını verirken, % 40'ı hayır cevabını vermiştir. Hayır cevabını veren balıkçıların azımsanmayacak oranda olması, balıkçıların bu konuda yeterli destek almakta zorlandıklarını göstermektedir.

39) Gerekli Durumlarda Kredi Kullandınız mı?

Ankete katılan balıkçıların % 30'u bu soruya evet cevabını verirken,% 70'ı hayır cevabını vermiştir.

40) Kuşadası'ndaki Balıkçı Barınağı İhtiyacınızı Karşılıyor mu?

Ankete katılan balıkçıların % 68'i bu soruya evet cevabını verirken,% 38'i hayır cevabını vermiştir.

41) Hangi Sosyal Güvenlik Kurumuna Üyesiniz?

Ankete katılan balıkçıların % 36 'sı bu soruya cevap vermemiştir. Bu durum onların bir kuruma üye olmadığını göstermektedir. Balıkçıların % 22 'si Tarım Bağ-Kur'una üye olduğunu ,% 18'i emekli olduğunu,% 8'i Emekli Sandığı emeklisi olduğunu,% 8'i

Sosyal Sigortalar Kurumu emeklisi olduğunu, % 8'i de Sosyal Sigortalar Kurumuna üye olduğunu belirtmiştir.

Eskiden balıkçıların önemli bir kısmı sigorta kapsamında değildi. Ancak şimdi yeni yapılan düzenlemelerle, Su Ürünleri Ruhsat Tezkeresi (Sarı Tezkere,Balık Avlama Belgesi) olan balıkçılar,başka bir yere üye değilse direk olarak Tarım Bağ-Kur'una üye olabiliyor. Balıkçılar bunun için yıllık olarak 764,96 Tl civarında ödeme yapıyorlar.

42) İlçemizdeki Su Ürünleri Kooperatifine Üye misiniz?

Ankete katılan balıkçıların %42'si bu soruya evet, % 58.i hayır cevabını vermiştir. Bu durum ilçemizdeki balıkçıların örgütlenme oranının yüksek olmadığını göstermektedir.

43) Yaptığınız İş,Can Güvenliği Açısından Riskli Bir İş mi sizce?

Ankete katılan balıkçıların % 96'sı bu soruya evet cevabını verirken ,%4'ü hayır cevabını vermiştir. Bu sonuca göre balıkçılık sektörü tehlikeli meslekler statüsüne dahil edilebilir. Deniz şartlarının değişken olması ve avlanmanın genelde gece yapılması, yapılan işi tehlikeli hale getirmektedir.

44) İmkan Bulsanız Balıkçılık Dışında Başka Bir işte çalışır mıydınız?

Ankete katılan balıkçıların % 80 oranında evet cevabını,%20 oranında hayır cevabını vermişlerdir. Balıkçıların önemli bir bölümünün bu soruya evet cevabını vermesi, balıkçıların yaptıkları işten memnun olmadıklarını göstermektedir. Çalışma şartlarının ağır olması ve elde edilen gelirin düşük kalması bu durumun sebepleri arasında gösterilebilir.

45) Kuşadası'ndaki Deniz Balıkçılığının Sürdürülebilir Olması İçin Yapılması Gereken En Önemli Şey Sizce Nedir?

Ankete katılan balıkçıların %28 oranıyla bu soruya trol ve gırgırların denetlenmeli\yasaklanmalı cevabını vermişlerdir. Bunu % 16 oranıyla daha ucuz ve kolay kredi sağlanmalı % 14 oranıyla kaçak avcılığın engellenmesi. % 12 oranıyla akaryakıt ucuz olmalı, % 12 oranıyla balıkçılığın teşvik edilmesi, % 6 oranıyla küçük ebatta balık naklinin engellenmesi ,% 6 oranıyla gırgırlara lamba yasağı % 6 oranıyla dışarıdan gelen teknelerin sıkı denetlenmesi cevapları izlemiştir.

Balıkçılara göre Kuşadası'nda balıkçılığın sürdürülebilir olması için en önemli konunun, buradaki trol avcılığının yasaklanması olduğu görülmektedir. Kuşadası ilçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nden aldığımız bilgilere göre Kuşadası'nda kayıtlı trol teknesi yoktur. Tespit edilenlerin ise başka yerlerden gelen teknelerdir. Ancak bunların sayısının bazı dönemlerde artması hatta bir kısmının yasaklanan şekillerde avlanması balıkçılarımıza göre Kuşadası balıkçılığının sürdürülebilirliğine engel olmaktadır.

Balıkçıların ucuz ve kolay ödenebilecek kredi bulmakta zorlanması da balıkçılığın sürdürülebilir olmasına engel olarak görülmüştür. Ayrıca balıkçılığın teşvik edilmesi de balıkçılık sektörünün geleceği için önemli görülmüştür. Kaçak avcılığın önlenmesi de balıkçılığın sürdürülebilirliğinin sağlanmasında çok önemli görülmüştür. Balıkçıların özellikle şebeke şeklinde yapılan kaçak avcılıktan yakınmışlardır. Avlanan balıkların yasal boylarda olmasına dikkat edilmesi de balıkçılığın sürdürülebilirliği için önemli görülmüştür. Görüştüğümüz balıkçılara göre; tutulan küçük balıklar satılamazsa balıkçının elinde kalacaktır ve bu nedenle balıkçı küçük balık tutmamaya özen gösterecektir. Gırgır teknelerine lamba yasağı getirilmesi de balıkçılığın sürdürülebilir olması için yapılması gereken uygulamalar arasında sayılmıştır. Balıkçılar ışık kullanarak balık avlamak, balığa zarar vermediği için 4000 voltluk avlanma sınırının 8000 volta çıkarıldığını, böylece daha çok balık tutulduğunu belirtmiştir. Ancak balıkçıların kendileri de ışık kaynağının yeniden 4000 volta indirilmesi gerektiğini, çünkü' 4000 voltta kalırsa daha az balık avlanacağını ve böylece balığı rahat satabileceklerini belirtmiştir. Dışarıdan gelen teknelerin denetlenmesi de önemli bir sorun olarak görülmüştür. Balıkçılara göre bu teknelerin sayısının artması ve bazılarının kaçak ve yasak yollardan avlanması Kuşadası balıkçılığına olumsuz etki yapmaktadır.

5.5. Kuşadası Bölgesindeki Küçük Ölçekli Balıkçıların Sorunları

46) Kuşadası'ndaki Balıkçılarımızın En Önemli Sorunları Nelerdir?

Anketimize katılan balıkçıların % 34'ü en önemli sorunlarının kaçak ve yasak avcılık olduğu cevabını vermişlerdir. Bunu sırasıyla % 18 oranıyla yabancı gırgır ve trollerin kaçak avlanması, % 14 oranıyla balıkçı limanının kiralayamayışımız, % 14 oranıyla

yakıtın pahalı olması, % 4 oranıyla balıkçı barınağında amatör teknelerin fazlalığı % 4 oranında hiçbir şekilde maddi destek olmaması, % 4 oranında büyük çekek yeri olmaması, % 4 oranında sosyal güvence eksikliği, % 2 oranında yeterli kredi bulunmaması ve % 2 oranında cezaların yüksek olması cevaplarının izlediği görülmektedir. Görüştüğümüz balıkçılar da ankete katılan balıkçılar gibi en önemli sorunları arasında kaçak ve yasak avcılığın yer aldığını belirtmişlerdir. Özellikle şebeke diye nitelendirdikleri kaçak trol avcılığından yakınmışlardır. Bu şekilde kıyıda avlanan balıkçıların, denizdeki doğal ortama zarar verdiğini, kıyıdaki balık miktarını azaltarak kendilerine zarar verdiklerini belirtmişlerdir. Ankete katılan balıkçılar, başka yerlerden gelen gırgır ve trol teknelerinin de kaçak avlanarak kendilerine zarar verdiğini belirtmişlerdir. Görüştüğümüz balıkçılar ise dışarıdan gelen tekne sayısının çok olmasından yakınmışlardır. Ankete katılan balıkçıların, Kuşadası Balıkçı Limanı'nı kiralayamayışlarını önemli sorunları arasında göstermişlerdir. Kuşadası balıkçı barınağı önceleri belediyeye ait olup, belediye burayı Denizcilik İşletmelerine devretmiştir. Kuşadası Limanı özelleştirilirken, burası da özelleştirilen alan içine dahil edilmiştir. Özelleştirilme ile Ege Port Liman İşletmelerine dahil olmuştur. Kuşadası balıkçıları bu uygulamayı mahkemeye götürmüş fakat barınağın durumu tam olarak çözülemediği için, balıkçılar burayı kiralayamadığından, tam anlamıyla hizmet verememektedir. Gelir elde edilemediği için burada balıkçılar için gerekli yatırımları düzenlemeleri yapamamaktadır.

Ankete katılan balıkçılarımız yakıtın pahalı oluşunu da önemli sorunları arasında göstermişlerdir. Su Ürünleri Kooperatiflerine gemi tescil kayıtlı olan teknelerden talepte bulunanlar, mazot indirimi alabilmektedir. Balıkçı ÖTV'si sıfırlanmış mazot almakta, sadece KDV'sini ödemektedir. Motorun gücüne göre alacağı mazot miktarı da değişmektedir.

47) Kuşadası'nda Denizlerde Yapılan Kültür Balıkçılığı Geliştirilmeli mi? Neden?

Anketimize katılan balıkçılara "Kuşadası'nda denizlerde yapılan kültür balıkçılığı geliştirilmeli mi?" sorusunu yönelttiğimde % 90'ı hayır cevabını % 8'i evet cevabını vermiştir. Balıkçıların %2'si ise soruya cevap vermemiştir. Hayır cevabı veren balıkçıların %8'inin her hangi bir sebep belirtmediği, % 8'inin kirlilik yaratıyor cevabını verdiği, % 6'sının denize zarar veriyor cevabını verdiği, % 2'sinin deniz balıkçılığına sekte vuruyor, ayrıca yapısı bozulmuş yemlerle beslenen balıklar insan

sağlığına zarar veriyor, cevabını verdiği görülmektedir. Genel olarak Kuşadası balıkçılarının kültür balıkçılığına pek sıcak bakmadığı belirlenmiştir.

48) Kuşadası Körfezi'nde Kültür Balıkçılığına En Uygun Yerler Nereleri Olabilir?

Anketimize katılan balıkçılara "Kuşadası Körfezi'nde kültür balıkçılığına en uygun yerler nereleri olabilir?" sorusunu yönelttiğimizde % 50'si cevap vermemiştir.

En fazla verilen cevap % 20 oranıyla hiçbir yer yok cevabı olmuştur. Bunu sırasıyla % 16 oranı ile doğal ortamı öldürüyor, hiçbir yer olmasın cevabını, % 6 oranı ile olmaz, turizm bölgesi olduğu için cevabını, % 4 ile 3 mil dışında olabilir cevabını ve % 4 ile sahil siteleri cevabı izlemiştir. Genel olarak kültür balıkçılığı hakkında olumsuz bir bakış açısına sahip oldukları verilen cevaplardan anlaşılmaktadır.

49) Gerekli Sermaye Ve izinleri Elde Ederseniz Geleneksel Avcılığı Bırakıp Kültür Balıkçılığı Yapar mısınız?

Anketimize katılan balıkçılara " Gerekli sermaye ve izinleri elde ederseniz geleneksel avcılığı bırakıp kültür balıkçılığı yapar mısınız? " sorusunu yönelttiğimizde % 96'sı hayır cevabını, % 4% evet cevabını vermiştir. Soruya verilen cevaplardan Kuşadası balıkçılarının geleneksel balıkçılığı, kültür balıkçılığına tercih ettiği Kuşadası'nda kültür balıkçılığı yapan işletme sayısı çok az (Güzelçamlı'da 1 adet) olmasına rağmen balıkçıların çoğunun bu balıkçılık türüne karşı olduğu görülmektedir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Katılımcıların Balıkçılıkla İlgili Görüşleri

6.1.1. Kuşadası'ndaki ruhsatlı (avlanma belgesine sahip) deniz balıkçılarının balıkçılıkla ilgili görüşleri

Görüştüğüm ruhsat sahibi balıkçılar, amatör balıkçıların kendilerine zarar verdiklerini belirtmişlerdir. Özellikle de zıpkınla avcılık yapan dalgıçların anaç balıkları öldürüp doğal ortama zarar verdiklerini, balıkların çoğalmasına bu nedenle engel olduklarını söylemişlerdir. Balıkçılar, zıpkınla avlanan balıkların, balıkhanede satılmasının doğru olduğunu; ama el altından bu balıkların kolaylıkla satıldığını belirtmişlerdir. Aynı balıkçının ifadesine göre, bir de ışıkla balığı sersemletip, balığın kaçma şansını yok ederek, balıkları vurdukları öğrenilmiştir. Görüştüğümüz balıkçılar başka yerlerden gelen balıkçı teknelerinin Kuşadası Körfezi'nde yaptığı avcılık faaliyetlerinin kendilerine zarar verdiğini belirtmişlerdir. Ege'de trolle avlanmanın serbest olduğunu, bu nedenle trolle avlananların burada yığıldığını, bunun kendilerine zarar verdiğini söylediler.(Kuşadası körfezinde; Sünger burnu (38° 00,864' N - 27° 04,540' E) ile Yalancı burnu (37° 51,650' N - 27° 14,399' E) arasında çekilen hattın doğusunda kalan sahada) Özellikle son dönemlerde kullanılan yeni cihazlarla balığın yaşama şansının kalmadığını belirttiler. Dışarıdan gelen gemilerin donanımlarının çok iyi olmasının ve soğuk hava depolarının gelen gemiler bulunmasının, bu gemilerin uzun süre ava devam etmelerini sağladığını, balıkların bu avcılardan kaçma şansının olmadığını belirttiler. Kendileri 1000 kasa balık tuttuğunda mutlaka balıkları depolamak için geri dönmek zorunda kaldıklarını, Karadeniz'deki balıkçılarda yedek gemilerin olduğunu, yedek gemiye yükledikleri malı hemen kıyıya gönderip satarken, esas gemisinde avlanmaya devam edebildiklerini, kendilerinin böyle bir şanslarının olmadığını söylediler.

Balıkçılar İzmir Balık Hali'nin yeterince denetlenmediğini, kaçak ya da yasak avlanan balıkların oradan diğer yerlere satış için dağıtıldığını belirtmişlerdir. Küçük balık yakalamak ve satmak yasak olduğu halde İzmir Balık Hali'nde bunların satışa sunulduğu ve Ege Bölgesi'nin pek çok yerine dağıtıldığı belirtmişlerdir. Kontrollerin daha sık yapılması durumunda, küçük balıkların satışının engelleneceği ve balıkçıların da bu tür yanlış avlanmayı yapmayı bırakacaklarını belirtmişlerdir.

Balıkçılar balık fiyatlarının piyasa durumuna göre sürekli değiştiğini, talebin arttığı dönemlerde fiyatların yükseldiğini belirtmişlerdir. Özellikle tatil dönemlerinde balık talebinin ve buna bağlı olarak balık fiyatlarının arttığını; balığın çok avlandığı dönemlerde ise fiyatın düştüğünü söylemişlerdir.

Balıkçılar, balıkçılarda av kotasının olmadığını, belli bir av kotası olsa hem denizlerdeki balık stoğunun korunacağını, hem de aşırı avlanmadan kaynaklı fiyat düşmelerinin önleneceğini belirtmişlerdir. Böylece, bu mesleği yapan kişiler olarak gelir düzeylerinin biraz daha artacağını vurgulamışlardır.

Balıkçılar yeterli sayıda tayfa bulmakta zorlandıklarını, durumun kendileri için sıkıntı yarattığını söylemişlerdir.

Balıkçılar devletten doğrudan destek almadıklarını ancak tesis kurarlarsa destekleme alabildiklerini belirttiler. Soğuk hava fabrikası kurarlarsa ya da tekneye buz makinası yaparlarsa devletten destek alabildiklerini hatta hibe bile alabildiklerini vurgulamışlardır.

Küçük teknelerin yıl boyunca avlanabildiğini, sadece belli balıklar için yasaklar olduğunu ve o balıkları avlamamaya dikkat ettiklerini vurgulamışlardır. Balıkçılarımız CITES kapsamındaki canlılardan *Caretta Caretta* cinsi deniz kaplumbağalarına rastladıklarını belirtmişlerdir.

Balıkçılar, balıkçılıkla ilgili çok eski istatistiklerin doğru olmayabileceğini, kendilerine zarar verebileceği düşüncesiyle balıkçıların özellikle doğru bilgi vermekten çekindiklerini belirtmişlerdir. Günümüzde ise balıkçıların biraz daha bilinçlendiklerini, konunun önemini ve kendilerine bir zarar gelmeyeceğini anladıklarını, o yüzden yakın yıllara ait istatistiklerin daha doğru istatistikler olduğunun tespit edildiği vurgulanmıştır.

6.1.2. Kuşadası'nda amatör olta balıkçılığı yapan kişilerin, balıkçılık ile ilgili görüşleri

Görüştüğüm amatör olta balıkçıları Kuşadası'nda bu faaliyetin yoğun olduğunu belirtmişlerdir. Kuşadası'nda sadece marina ağzı ve iskele bölgelerinde olta balıkçılığı yapılmasının yasak olduğunu, onun dışında kalan yerlerde, hem kıyıda hem de açıkta teknelerle olta balıkçılığı yapılabildiğini belirtmişlerdir. Kuşadası Körfezi'nin yakınında iki delta bölgesi bulunduğunu, bu nedenle balık miktarının çok ve bu bölgenin değerli olduğunu vurgulamışlardır. Teknelerle açıkta yapılan olta balıkçılığının daha çok Güzelçamlı tarafında ve Sünger Burnu civarında yoğunlaştığını, çünkü bu alanlarda balığın bol olduğunu, özellikle mercan gibi değerli balıkların daha fazla bulunduğunu belirtmişlerdir. Kuşadası'nda tekneyle, açıkta olta balıkçılığı yapanların sayısının 500'den fazla olduğunu, kıyıdaki olta balıkçılığı yapanlarla beraber, olta balıkçılığı yapanların sayısının 1000'i geçebileceğini belirtmişlerdir. Ancak olta balıkçılarının resmi bir kaydı olmadığı için tam sayı vermenin mümkün olmadığını da eklemişlerdir. Olta balıkçılığı yapan balıkçılarımız Kuşadası'nda daha çok mercan, çipura ve melanur avladıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca son yıllarda antenli mercan, soka sarpa gibi daha önce burada görülmeyen balıkları da yakaladıklarını belirtmişlerdir.

Bunun yanında bölgede CITES kapsamındaki Caretta Caretta ve yunuslar gibi canlılara da ara sıra rastladıklarını söylemişlerdir.

Olta balıkçıları denizin kirli olduğunu, özellikle de yaz aylarında aylarında deniz kirliliğinin arttığını ve deniz tabanının yaz sonunda çok kirli hale geldiğini belirtmişlerdir.

Yazlıkçıların yaptığı bilinçsiz avcılık yüzünden av takımı parçalarının kayalıklara takıldığını ve kirlilik yarattığını vurgulamışlardır. Büyük teknelerin ve gemilerin denizi kirlettiğini, küçük teknelerin fazla kirlilik yaratmadığını, ancak cezaların daha çok küçük teknelere kesildiğini belirtmişlerdir.

6.1.3. Kuşadası'nda amatör zıpkın balıkçılığı yapan kişilerin, balıkçılık ile ilgili görüşleri

Amatör zıpkın balıkçıları ile yaptığım görüşmelerde, Kuşadası'nda yaklaşık olarak zıpkınla balık avcılığı yapan 50 kişi olduğunu söylemişlerdir. Görüştüğümüz balıkçılar, bu kişilerin bir kısmının Amatör Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen Tebliğe uygun balıkçılık yaptığını, ancak bir kısmının ise bu tebliğe uymayarak yasak avcılık yaptığını belirtmişlerdir. Özellikle Güzelçamlı Boğazı civarında; Milli Park sınıflarında, bu bölgede zıpkın avcılığı yasak olmasına rağmen, zıpkınla balık avlandığını söylemişlerdir. Görüştüğüm zıpkınla avcılık yapan kişiler, içlerinden bazı kişilerin, yasak olmasına rağmen gece ışıkla avcılık yaptığını ve avladıkları balıkları, yine yasak olmasına rağmen Kuşadası balıkhanesinde sattıklarını belirtmişlerdir. Geçimlerini bu şekilde sağlayanların bile olduğunu söylemişlerdir. Görüştüğüm amatör zıpkın balıkçıları, zıpkınla avcılık yapan kişilerin genel olarak Amatör Balıkçı Belgesinin olmadığını, bunların yaklaşık 20 tanesinin lisanslı su altı sporcusu olduğunu belirtmişlerdir. Bunların da Söke Su Altı Kulübü, Adasat Su Altı Kulübü gibi kulüpler bünyesinde faaliyet gösterdiklerini vurgulamışlardır. Genelde zıpkınla yapılan avcılıkta kıyıların tercih edildiğini, botu olanların ise açıklerde özellikle Güzelçamlı Boğazında avlandıklarını ve denizin dibindeki kayalık bölgelerin daha çok tercih edildiğini belirtmişlerdir. Görüştüğüm zıpkınla avcılık yapan kişiler, deniz dibini daha rahat gözlemledikleri için, Kuşadası'ndaki denizin kirli olduğunu belirtmişlerdir.

Belediyenin büyük bir arıtma tesisinin olmamasının ve dere yataklarının yeterince ıslah edilmemesinin, bu kirliliğin en büyük nedenleri olduğunu vurgulamışlardır. Ayrıca turistik tesislerin de bu kirlilikte payının yüksek olduğunu belirtmişlerdir. Zıpkınla avcılık yapan kişilere, denizde şimdiye kadar bu bölgede hiç görmedikleri balık türlerine rastlayıp rastlamadıklarını sordüğümüzda; farklı türden balıklara rastlamadıklarını, hatta var olan bazı türlerin yok olma aşamasına geldiğini belirtmişlerdir. Özellikle levrek, beyaz lahoz gibi balıklara son zamanlarda hiç rastlayamadıklarını söylemişlerdir. Koruma altına alınan deniz canlılarına rastlayıp rastlamadıklarını sordüğümüzda, Kuşadası Devlet Hastanesi'nin alt tarafında ki "Asansör" denen bölgede bulunan "Meryem Ana Mağarası" diye bilinen noktada bir çift Akdeniz fokunun yaşadığını söylemişlerdir.

Yaptıkları avcılık faaliyetlerinin denetlenip denetlenmediğini sorduğumuzda ise sıkça denetlendiklerini ve denetimlerin aniden yapıldığını söylemişlerdir. Avcılık yaptıkları görülse ya da ihbar edilirse, denetime tabi tutulduklarını belirtmişlerdir.

Belli gramajın altındaki balıkları avlandıklarında çok yüksek para cezası aldıklarını, cezaların işleyişinde önce av malzemelerine el konulduğunu ve para cezası verildiğini, ikinci sefer yakalanırlarsa bu cezanın hapis cezasına kadar gidebileceğini ifade etmişlerdir. Kuşadası'nda hapis cezası uygulanmadığını, ancak bazı zıpkınla balık avı yapan kişilerin para cezası aldığını belirtmişlerdir.

Her yerde zıpkınla avcılık yapılmadığını, av yapılacak yerin ve saatin önceden belirlendiğini söylemişlerdir. Özellikle balıkların beslenme saatleri olan sabah erken ve akşamüzeri güneş batışı saatlerinde daha rahat ve daha fazla balık avladıklarını belirtmişlerdir.

Zıpkınların boyutunun da yapılan avcılığa göre değiştiğini, kayalık bir bölgede avcılık yapılıyorsa küçük zıpkınların, yüzey avcılığı yapılacaksa uzun zıpkınların kullanıldığını belirtmişlerdir.

6.1.4. Kuşadası belediyesi su ürünleri toptan ve perakende satış merkezi çalışanlarının balıkçılık ile ilgili görüşleri

Kuşadası Belediyesi Su Ürünleri Toptan ve Perakende Satış Merkezi çalışanlarıyla yapılan görüşmede, balıkthane çalışanları sattıkları balıkları Kuşadası balıkçılarından ve İzmir Balık Hali'nden temin ettiklerini belirttiler. Günlük ve taze olmak üzere, satabilecekleri kadar balık avladıklarını ve satın aldıkları balıkları günlük pazarlama ile tüketmeye özen gösterdiklerini, zaman zaman işlerin iyi gitmemesi sebebiyle ,az da olsa ertesi güne balıkların kaldığını ve kalan balıkların, ertesi gün gelen balıkla karıştırarak satışa sunduklarını belirttiler. Satın aldıkları balıkları % 20 karla sattıklarını ve geçimlerini rahat sağlayabildiklerini belirttiler.

Zaman zaman, habersiz olarak Kuşadası İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nce denetlendiklerini; yasadışı su ürünleri alım ve satımın yapıp yapılmadığını ve tezgahdaki balıkların yasal ölçülerde olup olmadığının kontrol edildiğini belirttiler. Kontroller sırasında tespit edilen bir olumsuzluk varsa ceza

kesildiğini ve bir daha olay tekrarlanmaması için uyarıldıklarını, mümkün mertebe yasak su ürünlerinin alım satımını yapmamaya özen gösterdiklerini belirttiler.

Balıkthane çalışanları Kuşadası'ndaki balık tüketiminin fazla olmadığını ve fiyatların yüksekliğinden dolayı balık tüketiminin artmadığını söylediler. Tatil dönemlerinde ise tüketimin diğer dönemler göre arttığını vurgulamışlardır.

6.2. Kuşadası'ndaki Balıkçılık Faaliyetlerinin Sorunları

Anketimize katılan balıkçıların % 34'inin kaçak ve yasak avcılığı en büyük sorunları olarak niteledikleri belirlenmiştir. Görüştüğüm balıkçılar da bunu en önemli sorunları arasında göstermişlerdir. Balıkçılar özellikle şebeke diye adlandırdıkları kaçak trol avının kendilerine ve denizdeki doğal ortama büyük zarar verdiğini belirttiler. Ayrıca dışarıdan Kuşadası'na gelen gırgır ve trol miktarının arttığı, bunların bir kısmının kaçak ve yasak avlanmalarla Kuşadası balıkçılarına zarar verdiğini belirlenmiştir. Bunun yanında özellikle zıpkınla yasak ve kaçak avlanarak, avladığı balıkları satan amatör balıkçıların Kuşadası'nda ticari amaçla balıkçılık yapan balıkçıları zarara uğrattığı belirlenmiştir. Kuşadası balıkçı limanının, Kuşadası Limanı'nın özelleştirilmesi sırasında özelleştirme kapsamına alınması ve Ege Port Liman İşletmeleri'ne satılmasının da balıkçıların önemli sorunları arasında yer aldığı tespit edilmiştir. Ayrıca balıkçılarımızın yoğun kullandığı balıkçı limanında amatör teknelerin çok olması da önemli sorunlar arasında yer almaktadır. Bunun yanında Kuşadası balıkçı limanının derinliğinin giderek azaldığı ve temizlenmesi gerektiği tespit edilmiştir. Balıkçılar için yakıtın pahalı olması da önemli sorunlar arasında yer almıştır. Balıkçılar ÖTV'si (Özel Tüketim Vergisi) sıfırlanmış mazotu sadece KDV'sini (Katma Değer Vergisi) ödeyerek alabilmekteler. Ancak bu uygulamanın balıkçılar için yeterli olmadığı, genelde bu uygulamadan büyük teknelerin yararlandığı belirlenmiştir. Yeteri kadar maddi destek almamaları da balıkçıların sorunları arasında önemli yer tutmaktadır. Balıkçılar doğrudan destek almadıklarını, soğuk hava deposu vb. tesisat kurarlarsa destek alabildiklerini belirtmişlerdir. Balıkçıların ucuz ve kolay kredi bulmakta zorlandıkları belirlenmiştir. Ayrıca balıkçıların kredi kullanmayı fazla tercih etmedikleri çünkü, balık üretimindeki dalgalanmaların, kendilerine krediyi ödemede zorluk yarattığı tespit edilmiştir. Balıkçıların önemli bir diğer sorunu da elde ettikleri

gelirin giderek azalmasıdır. Balıkçılara göre, balıkçılıktaki girdi fiyatlarının yüksek olmasına rağmen balık fiyatlarının buna göre düşük olması ve avlanan balık miktarındaki azalma, bu durumun sebebi olarak tespit edilmiştir. Kuşadası'ndaki balıkçıların önemli bir bölümü sosyal güvenlik kurumlarına üye değildir.. Son yıllarda sosyal güvenlik kurumlarına üye olmayan balıkçıların devlet tarafından Tarım Bağ-kuru kapsamına alındığı belirlenmiştir. Genel olarak Kuşadası Balıkçıları' arasında örgütlenme oranı yüksek değildir. Ankete katılan balıkçıların 48'i ilçedeki Su Ürünleri Kooperatifine üyedir. Balıkçılığın tehlikeli bir iş olduğu ve balıkçıların zorunlu olarak bu işi yaptıkları tespit edilmiştir. Ayrıca balıkçıların yeterli sayıda kalifiye tayfa bulmakta zorlanmaları da önemli sorunlar arasında gösterilmiştir. Kuşadası'ndaki turizm tesislerinin çokluğu ve kıyıdaki yoğun yapılaşma da balıkçılarımız açısından sorun olarak görülmüştür. Kıyıdaki turizm tesisleri ve kıyıdaki Yazlık olarak kullanılan yapılar nedeniyle deniz kirliliğinin arttığı, ve balıkçıların avlanma alanlarının sınırlandığı belirlenmiştir. Kuşadası'ndaki balıkçılar, emekli olduktan sonra buraya yerleşerek balıkçılık yapmaya başlayan ve işi iyi bilmeyen kişiler yüzünden, ekonomik bakımdan zarar gördüklerini belirtmişlerdir. Ayrıca görüştüğüm balıkçılar, Kuşadası'nda balık işleyen tesislerin olmamasını da önemli sorunları arasında saymışlardır. Burada bir balık işleme fabrikasının kurulmasının gerektiğini ısrarla belirtmişlerdir.

6.3. Kuşadası'ndaki Balıkçılık Faaliyetlerinin Sürdürülebilirliği

Kuşadası'na dışarıdan gelen gırgır ve trollerin çok olması nedeniyle avcılık yapan balıkçı sayısı artmıştır.

- Balıkçılar daha ucuz ve kolay kredi bulmakta zorlanmaktadır.
- Kuşadası'nda kaçak avcılık önemli boyuttadır. Henüz yeterince önlenememiştir.
- Balıkçılar akaryakıtın daha ucuz olması gerektiğini belirtmişlerdir.
- Balıkçıların yaş ortalaması yüksektir. Genç balıkçı sayısı azdır.
- Balıkçıların kullandıkları teknelerin yaş ortalaması yüksektir.

- Son Yıllarda avlanan balık miktarlarında belirgin bir artış olmamaktadır.
- Eskiden avlanan pek çok balık türü artık avlanamamaktadır.
- Az sayıda olsalar da Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından ilan edilen avlanacak balıkların boy limitlerine uymayan balıkçılar bulunmakta ve avlanan bu balıklar satışa sunulmaktadır.
- Zıpkınla avcılık yapan bazı kişiler yasak olan yöntemlerle avlanmakta ve avladıkları balıkları yine yasak olduğu halde satmaktadırlar. Balıkçıların elde ettikleri gelir geçimlerini sağlamakta yetersiz kalmaktadır.
- Balıkçılar eski dönemlerde elde ettikleri kazançları günümüzde elde edememektedir.
- Deniz kirliliği son yıllarda artmaya başlamıştır.
- Balıkçılar önemli bir kısmı imkan bulduğunda başka bir işte çalışmayı düşünmektedir.

6.4. Sonuç

Bu çalışmada Aydın Kuşadası bölgesindeki küçük ölçekli balıkçılığın durumu, balıkçılık sektöründe yaşanan sorunlar, balıkçıların sosyo ekonomik durumları, Kuşadası'nda ki ruhsatlı deniz balıkçılarının, amatör olta balıkçılarının, zıpkın balıkçılığı yapanların ve su ürünleri toptan ve perakende satış merkezinde çalışanların varolan sorunlarını tespit etmek ve bu sorunlara çözüm önerileri sunmak amacıyla hazırlanmıştır.

Ege denizine kıyısı bulunan Kuşadası ilçesinde küçük ölçekli balıkçılık yapılmaktadır. Balıkçılığın yöre halkında sosyal ve ekonomik alanda önemli bir yeri olduğu ve balıkçılık yapanların %64' ünün Kuşadası doğumlu olduğun belirlenmiştir. Üretim miktarı yıllara göre azalmalar gösterse de, balıkçılarımız kütleli boyutta bu meslekten vazgeçmemiştir.

Araştırmanın sonucu değerlendirildiğinde, bölgenin %40'ı 8-12 metre arası küçük teknelerle balıkçılık yaptıkları ve kıyıya kolayca çıkartabilmeleri, tamiratlarının kendileri tarafından da yapılabilmesi nedeniyle ahşap tekne seçtikleri ortaya çıkmıştır.

Ekolojik ve ekonomik açıdan, balıkçılarımız küçük balıkçılığa eğilim göstermiştir. Lalande ve Dube (1990), Kanada’ da 1987-1989 yılları arasında yaptıkları çalışmalarda kıyı balıkçılığının 10,6 metreden küçük teknelerinin verimsiz ekonomik performanslarını incelemişlerdir. Kıyı balıkçılığının o yıllarda sürekli düşme eğilimi gösterdiğini ve bazı ticari öneme sahip türlerin av miktarında ki azalmanın balıkçıların gelirinde %17’ lik düşmeye neden olduğunu ortaya koymuşlardır.

Bölgedeki teknelerde çalışanların %24 oran ile 20 yaş üzeri olduğu ve teknede çalışan sayısının %48 oranla en fazla 2 kişi olduğu saptanmıştır. Çalışan kişi sayısı Karadeniz bölgesinde en az 3-4 kişi, Akdeniz bölgesinde küçük balıkçılık yapan teknelerde ki ortalama personel sayısı ise 1-2 arasındadır.

Yapılan anket sonuçlarına göre, balıkçılık mesleğini yapan bireylerin yüzde yüzü erkek çıkması bu sektörün çalışma şartlarından dolayı kadınların tercih etmediğini bu yüzden sektör içinde yer almadığının göstergesidir.

Balıkçılardan alınan bilgilere göre 46-55 yaş aralığının % 24 oranda çıkması gençlerin balıkçılığa ilgi duymadıklarını işaret eder. Bu bölgede gençler turizm başta olmak üzere başka iş alanlarını tercih etmektedir. Bununda başlıca sebebi balıkçılık mesleğinin çalışma şartlarının zorluğu ve ekonomik olarak tatmin edici olmaması ve bölgede turizm alanında da iş bulma imkanının fazla olması, genç nüfusun bu alanda çalışmaya rağbet ettiğinin göstergesidir.

Balıkçıların deneyimlerinin 25 yıldan fazla olması bu mesleğin geçmişten günümüze yok olmayan bir meslek olduğunun göstergesidir.

Balıkçıların eğitim durumu incelendiğinde, ilkokul mezununun ağırlıkta olduğu ve eğitim düzeyinin düşük olduğu gözlemlenmiştir.

Balıkçılıkla uğraşan ailelerin %42’ si ortalama 2-3 kişi olduklarını, bireylerin geçim sıkıntısı nedeniyle çok çocuk yapmayı tercih etmedikleri gözlemlenmiştir.

Orta Karadeniz bölgesinde yapılan bir araştırmaya göre, balıkçıların %51’ i 30-50 yaş arasında, %1’ nin yüksekokul mezunu olduğunu, %56’ sının hiçbir sosyal güvencesinin bulunmadığını, %34’ ünün ikinci iş olarak balıkçılık yaptığı, %54’ ünün 5 ve daha fazla bireye bakmakla yükümlü olduğu tespit edilmiştir.(Yücel,2006).

Bölgemizdeki balıkçıların %42’ si kooperatife üye olduğunu belirtirken bu oran Karadeniz bölgesinde %59, Akdeniz bölgesinde %72’ dir. Üye olan balıkçıların

bürokratik kolaylıktan faydalanmak için üye olduklarını beyan etmişlerdir. Bu sonuç bizim bölgemizde örgütlenmenin az olduğunu göstermiştir.

Bölgemizdeki balıkçıların % 42 'si ilköğretim mezunu iken, Akdeniz bölgesinin en sosyal ve gelişmiş illerinden olan Hatay, Mersin ve Antalya'da balıkçıların arasında azda olsa üniversite mezunlarının çalıştığı dikkat çekmektedir. Kuşadası'nda yer alan balıkçıların eğitim durumlarının diğer bölgelere göre daha düşük oranlarda olduğu görülmüştür.

Kuşadası bölgesi kıyılarında %38 ile uzatma ağı ve paraketa ile avcılık yaptıklarını belirtmişlerdir. Bu oran Akdeniz bölgesinde %15 gırgır ve trol avcılığı olarak belirtilmiştir. Bu oran bize bölgeler arasında av araçlarının değişiklik gösterdiğini belirtir. Bununla birlikte nedeninin deniz altındaki ekolojik yapıların farklı olması olarak saptanmıştır.

Chhaya ve ark (1991), Hindistan'ın Gujarat kıyılarında yaptıkları araştırmada uzatma ağları ve trollerle küçük ölçekli balıkçılığın ekonomik analizini değerlendirmiş, bu avlama şeklinin düşük sermayeye rağmen yüksek net gelir sağladığı ve ekonomik olarak sürdürülebilir nitelikte olduğu sonucunu ifade etmişlerdir.

Bölgede deniz balıkçılığı yapan teknelerin %52' si 8 metre altında olduğu kıyı balıkçılığı yaptıklarını en çok verimi Nisan ayında aldıklarını avlanma sürelerinin maksimum altı ay olduğunu %86 oranla gece avlandıklarını ve ağırlıklı olarak çipura, barbun ve mercan avcılığı yaptıkları tespit edilmiştir.

Uzmanoğlu ve Soylu (2006) araştırmalarında, Karasu (Sakarya) Bölgesi deniz balıkçılarının sosyo-ekonomik yapısını incelemiş, Karasu ilçesinde, deniz balıkçılığı yapan, 143 adet balıkçı teknesi tespit etmiş olup bunlardan 107 teknenin 11 m'den küçük diğer sınıfına ait ruhsata ve 36 teknenin ise trol ve gırgır ruhsatına sahip olduklarını belirlemişlerdir. Anket tekniği ile yapılan çalışmada bölgeye sık sık gidilmiştir. Bu süreçlerde balıkçıların yaş dağılımları, medeni halleri, eğitim durumları, eşlerinin iş ve eğitim durumu, çocukların eğitim durumları, avlanmanın hangi dönemlerde yapıldığı, toplam av günü sayısı, av sahasının limana olan uzaklığı, avlanan su ürünleri türleri, balıkçı teknelerinin özellikleri ve kullanılan av araçları incelenmiştir. Araştırma sonucunda balıkçı teknelerinin boyu en az 6.5 m ve en fazla 22 m, tekne yaşı en az 2 yıl ve en fazla 45 yıl, avlanma süresi en az 30 gün ve en fazla 240 gün olduğu; en çok lüfer, palamut ve barbun avladıkları belirtilmiştir.

Ege denizinde ki Kuşadası bölgesi tür çeşitliliği fazla olmasına rağmen verimli av miktarına sahip değildir. Bölge zengin kıyı ve kıyı kaynaklarına sahiptir. Ülkemiz deniz üretiminin %6,95' lik kısmı Ege denizinden elde edilmektedir. Bu üretim azlığının nedeni denizi besleyen akarsuların az olması ve diğer denizlere göre doğal verimliliğinin daha az olmasından kaynaklanmaktadır. Araştırma sonucunda çıkan sonuçlar göz önüne alınarak Kuşadası'ndaki deniz balıkçılığının sürdürülebilir durumda olmadığı belirtilmiştir. Ege bölgesi balıkçılığı, Türkiye' nin diğer bölgesindeki küçük ölçekli balıkçılık ile benzerlik göstermektedir. Aydın Kuşadası bölgesinde küçük ölçekli balıkçıların sorunları için yapılacak çözüm çalışmaları diğer bölgeler içinde örnek teşkil edecektir.

6.5. Kuşadası'ndaki Balıkçılık Sektöründe Yaşanan Sorunların Çözülmesi ve Sürdürülebilir Hale Gelmesi İçin Öneriler

1. Kooperatif üyeliğini arttırmak için, örgütlenme sağlanmalı pazarlama konularında kooperatifçilerin güçlendirilmesi gerekmektedir. Kooperatifleşmenin önemi ve yararı konusunda eğitim çalışmaları verilmelidir.
2. Kooperatiflerin birlik ve üst birlikler yardımıyla işlenmiş balık üretimine eğilimleri sağlanmalıdır.
3. Su ürünleri kooperatiflerinde çalıştırılmak üzere su ürünleri mühendisleri, balıkçılık teknolojisi mühendisleri istihdam edilmelidir.
4. Kuşadası'ndaki balıkçılığın en önemli sorunu olan kaçak ve yasak avcılığı önlemek için koruma ve kontrol yetkisine sahip olan kurum ve kuruluşların (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı yetkilileri, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Emniyet ve Jandarma kuvvetleri vb.) yaptığı denetimler sıklaştırılmalıdır.
5. Usulsüz balık avlayan ya da satanlara verilen cezalar caydırıcı olmaktan uzak olduğu için cezalar iyice ağırlaştırılmalıdır.

6. Kuşadası balıkçı limanının kullanım hakkı ile ilgili belirsizliğe son verilmeli ve mahkemeyi kazanmış olan Kuşadası Su -Ürünleri Kooperatifi'nin kiralama hakkı koşulları oluşturulmalıdır.
7. Avcılıkta kullanılan ışık kaynaklarının gücü azaltılmalıdır.
8. Küçük boyuttaki balıkların avlanması ve satılması engellenmeli ve bu konuyla ilgili denetimler sıklaştırılmalıdır. Balıkhaneler, özellikle dağıtımın en çok yapıldığı İzmir Balık Hali sık denetlenmelidir.
9. Kuşadası'nda balık işleyen tesislerin kurulması için balıkçılar ve tesis kuracak işletmecilere uygun şartlar (yer; kredi, depolama alanları vb.) sağlanmalıdır.
10. Kuşadası'nda sosyal güvenlik kurumlarına üye olan balıkçı oranı fazla olmadığı için balıkçılarımızın tamamının sosyal güvenlik kurumları içerisinde yer alması sağlanmalıdır.
11. Özellikle zıpkınla balık avlayıp, avladığı balığı yasak olduğu halde satan kişiler tespit edilmeli ve çok yüksek cezalar verilmelidir.
12. Sürekli artan akaryakıt fiyatları yüzünden, balıkçıların kullandığı akaryakıtın ÖTV indirimi yeterli olmadığı için akaryakıtın daha ucuz olarak balıkçılara verilmesi sağlanmalıdır.
13. Balıkçılarımız, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından balıkçılık sektöründe yapılan yeni düzenlemelerle ilgili olarak yeterince bilgilendirilmelidir. Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü taşra teşkilatının yapısı güçlendirilerek balıkçılık teknolojisi mühendislikleri ve su ürünleri mühendisleri istihdam edilerek küçük balıkçılar daha yakından izlenmelidir.
14. Balıkçılıkta aşırı avlanmayı engellemek ve stokların gelecek nesiller için büyümesini sağlamak için av kotası konmalıdır.
15. Balıkçılık sektörünün gerçeklerine uygun yapıda, düşük faizli ve uzun vadeli kredi veren kurumların sayısı arttırılmalıdır.
16. Teknelerin bakım ve onarımının yapılacağı, karaya çekileceği büyük çekek yerleri yapılmalıdır.

17. Kuşadası'ndaki deniz kirliliğinin önlenmesi için özellikle belediye arıtma tesisleri yapımını hızlandırmalıdır. Bu konuda Kuş-Atak Projesi kapsamındaki Kuşadası Bölgesel Atık Su Arıtma Tesisi'nin kısa zamanda tamamlanması büyük önem taşımaktadır. Bunun yanında şehir içindeki ve dışındaki dere yatakları da ıslah edilmelidir.

KAYNAKÇA

- Aasen, O. ve Artüz, İ, (1956) *Fishery Investigations in Turkish Black Sea Waters with Special Reference to Anchovy*, Et ve Balık Kurumu, Balıkçılık Araştırma Merkezi, İstanbul.
- Ak, O. Balıkçılık Kapasitesi ve Filo Yönetimi Türk tarım –Gıda ,Tarım Bakanlığı Dergisi Eylül-Ekim 2011 ,sayı :201,sayfa 17,2011)
- Altınışik, S., (2006) *Çanakkale İli Deniz Balıkçılığının Sosyo- Ekonomik Durumu ve Pazarlama Yapısı*, Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Tekirdağ.
- Anonim, (2014) Su Ürünleri Raporu, http://www.isub.org.tr/assets/rapor_suurunlerive_kulturbalikciligiileilgilirevize_3eylul2014.pdf , (Erişim Tarihi: 23.10.2017)
- Anonim, (2018a) *Et ve Süt Kurumu, Balık Hakkında Bilinmesi Gerekenler*, <http://www.esk.gov.tr/tr/11006/Balik-Hakkinda-Bilinmesi-Gerekenler>, (Erişim Tarihi: 20.05.2018)
- Anonim, (2018b) <http://www.gidagundemi.com/beslenme-ve-saglik/beslenme/balik-etinin-faydalari-h2032.html>, (Online Erişim)
- Anonim, (2018c) <https://www.dunya.com/sektorler/tarim/su-urunleri-ihracati-yuzde-15-artti-haberi-344959> (Online Erişim)
- Anonim, (2018d) <https://www.tarimorman.gov.tr/>, (online erişim).
- Anonim, (2018e) <https://www.kuto.org.tr/tr/kusadasi/ekonomisi/>, (online erişim).
- Arısoy, S. (1974) *What should be the strategy of Turkish fishery cooperative's movement?* (I), (in Turkish). Balık ve Balıkçılık.22: (3) 19-22.
- Arpa, H., (2005) *Kişisel Görüşme*, TKB KKGM Su Ürünleri Hizmetleri Daire Başkanlığı.

BAKA, (2012) *Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı*, <https://www.baka.org.tr/uploads/1357649435SU-URUNLERi-RAPORU-17ARALiK.pdf> (Erişim Tarihi: 20.05.2018)

Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı (BAKA) (2012) Su Ürünleri Sektör Raporu. Isparta.

Chhaya, N. D., Jani, G. M., Amreliya, J. A. (1991) *Economic Viability of Trawlers, Gill netters and Dug-outs with OBM*. Fishing Chimes, Vol. 11 No.4 pp.51: 53-57.

Çeliker.A., (2006) *Karadeniz Bölgesi'nde Su Ürünleri Avcılığı Yapan İşletmelerin Sosyo-Ekonomik Analizi*, file:///C:/Users/TAHA/Downloads/5000036906-5000051929-1-PB.pdf, (Erişim Tarihi:05.06.2018)

Çelikkale, M.S. Düzgüneş, E., Okumuş, Ş., (1999) *Türkiye Su Ürünleri Sektörü ve Avrupa Birliği İle Entegrasyonu*. İTO Yay.No: 1999-63, ISBN-975-512-404-7.

DPT, (2007) Dokuzuncu Kalkınma Planı 2007-2013, *Balıkçılık Özel İhtisas Komisyonu Raporu*, Başbakanlık DPT Müsteşarlığı, Ankara.

Ferraris, J. (2002) *Fishing Fleet Profiling Methodology*. FAO Fisheries Technical Paper No. 423. Rome.

Frankic & Hershner, (2003) *Sustainable aquaculture: developing the promise of aquaculture*. *Aquaculture International*, 11: 517–530.

Karakaş, H. H. ve Türkoğlu, H. (2005) *Su ürünlerinin dünyada ve Türkiye'deki durumu*, HR. Ü. Z. F. Dergisi, 9(3): 21 – 28.

Koç, G. (2010) *Zonguldak İli Deniz Balıkçılarının Genel Profili ve Batı Karadeniz Bölgesi'nde Deniz Balıkçılığının Sürdürülebilirliği: Zonguldak İli Merkez ilçesinde Bir Saha Çalışması*, Uzmanlık Tezi, Türkiye İstatistik Kurumu, Zonguldak.

Öncel, Ö., (1970) *Bu Günkü Balıkçılığımız ve Beklenen Gelişmeler*, Balık ve Balıkçılık Dergisi, 2, 1.

Subasinghe, R., Soto, D. and Jia, J., (2009) *Global aquaculture and its role in sustainable development*. *Aquaculture* 1: 2-9

Tatlıdil F.F., Aktürk D., Batramoğlu Z. And Fidan H. (2009) *Development Trends of Aquaculture in the World*. Journal of Animal and Veterinary Advances 8 (11): 2291-2298.

Uzmanoğlu, S., Soylu, M. (2006) *Karasu(Sakarya) Bölgesi Deniz Balıkçılığının Sosyo-Ekonomik Yapısı*. Ege Üniversitesi Su Ürünleri Dergisi, 23(1-3): 515-518.

Uzunlu, A., (2010) *Ortak Balıkçılık Politikası Kapsamında Su Ürünleri Bilgi Sistemi (SUBİS)'in Koruma ve Kontrol Politikalarına Uygunluğunun Karşılaştırılması*, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Adana.

Yücel, Ş. (2006) *Orta Karadeniz Bölgesi Balıkçılığı Ve Balıkçıların Sosyo-Ekonomik Durumu*. Ege Üniversitesi Su Ürünleri Dergisi, 23(1-3): 529-532.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Ad Soyad : Nihan Telli Çekmez
Uyruk : T.C.
Doğum Yeri ve Tarihi : Sakarya – 16/06/1988
Medeni Hali : Evli
Telefon : 0 530 223 10 88
E-posta : nihantelli88@hotmail.com

Eğitim

Alınan Derece	Aldığı Kurum/Üniversite	Mezuniyet Yılı
Lise	Aydın 80. Süper Lisesi	2006
Lisans	Çukurova Ünivesitesi	2012
Yüksek Lisans	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	2019

İş Tecrübesi

Yıl	Yer	Pozisyon/görev
2013 - Devam	Bursa / Karacabey	Banka / Operasyon Yöneticisi

Yabancı Dil(ler)

Dil (İngilizce, vs)	Başlangıç	Orta	İleri
Yazma		X	
Konuşma		X	
Anlama		X	
Okuma		X	